

Souhrnná teritoriální informace Austrálie

03.04.2012

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní informace o teritoriu
2. Vnitropolitická charakteristika
3. Zahraničně-politická orientace
4. Ekonomická charakteristika země
5. Finanční a daňový sektor
6. Zahraniční obchod země
7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR
8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu
9. Investiční klima
10. Očekávaný vývoj v teritoriu

1. Základní informace o teritoriu

1.1. Oficiální název státu

Australské společenství

Commonwealth of Australia

1.2. Rozloha

7 682 300 km²

1.3. Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

Počet obyvatel: 22, 650 mil.(září 2011)

Hustota obyvatel na km²: 2,92

Podíl ekon. činného obyv.: 52,5%

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

Průměrný roční přírůstek: 1,5% (přirozený přírůstek + migrace)

Demografické složení: 19% - věk 0 - 14 let

67% - věk 15 - 64 let

13% - věk 65 let a více

1.5. Národnostní složení

- 70% - potomci britských a irských přistěhovalců
- 15% - přistěhovalci z ostatních evropských národů
- 12% - přistěhovalci asijského původu
- 2% - původní obyvatelé - Austrálci

1.6. Náboženské složení

- 27,6% - katolíci
- 23,3% - anglikáni
- 9,7% - metodisté
- 9,2% - presbyteriáni
- 5,0% - jiná než křesťanská náboženství

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

Angličtina. V etnických hromadných sdělovacích prostředcích jsou používány téměř všechny jazyky přistěhovalců včetně českého.

1.8. Administrativně správní členění země, hlavní město a další velká města

Australská federace se skládá ze šesti států a dvou teritorií:

- Nový Jižní Wales (New South Wales, NSW) - hlavní město Sydney
- Victoria (VIC) - hlavní město Melbourne
- Queensland (QLD) - hlavní město Brisbane
- Jižní Austrálie (South Australia, SA) - hlavní město Adelaide
- Západní Austrálie (Western Australia, WA) - hlavní město Perth
- Tasmánie (Tasmania, TAS) - hlavní město Hobart
- Teritoriumaustralského hlavního města (Australian Capital Territory, ACT) – Canberra a okolí
- Severní teritorium (Northern Territory, NT) - hlavní město Darwin

Australskými občany jsou rovněž obyvatelé Vánočního ostrova (Christmas Island) a Kokosových ostrovů (Cocos Islands), kteří mohou uplatňovat své volební právo v rámci Severního teritoria. Tichomořský ostrov Norfolk administrativně spadá pod Nový Jižní Wales.

Státy mají vlastní guvernéry, vlády a parlamenty; teritoria mají podobné uspořádání, ovšem bez guvernérů. Vlády a parlamenty jsou vytvářeny na základě voleb ve státech, resp. teritoriích. Austrálie je státem se silnou federální vládou, což znamená současně omezené pravomoci jednotlivých států/ teritorií, které však mají rozdílné zákonodárství např. ve věcech občanských, trestních a částečně i daňových. Pro daňové uspořádání platí tzv. systém "vertikální nerovnováhy", kdy převážnou část daní určuje federace a tyto jdou do jejího rozpočtu. Rozpočty států jsou pak vytvářeny za pomoci federálních grantů, které vyrovnávají rozdíly v efektivnosti jednotlivých místních ekonomik. Základním uspořádáním jsou hrabství (shires), obvody velkých měst (districts) a municipality (local councils).

Hlavním městem Austrálie je Canberra (334 tis. obyvatel). Největšími městy jsou Sydney (4,3 mil. obyvj.), Melbourne (3,7 mil.), Brisbane (1,8 mil.), Perth (1,5 mil.) a Adelaide (1,1 mil.).

1.9. Peněžní jednotka a její členění, používání jiných měn

Peněžní jednotkou je australský dolar (AUD). 1 AUD = 100 centů. V běžném platebním styku se nepoužívá jiné měny než AUD, hlavní směnitelné cizí měny je však možno vyměnit za AUD v pobočkách místních bank a směnárnách. Kurs ČNB k 29.03. 2012: 1 AUD = 19,312 Kč.

1.10. Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

Státní svátky státu NSW:

	2012
New Year's Day	2.ledna

Australia Day	26.ledna
Good Friday	6. dubna
Easter Saturday	7. dubna
Easter Monday	9.dubna
Anzac Day	25.dubna
Queen's Birthday	11. června
Bank Holiday	6. srpna
Labour Day	1. října
Christmas Day	25. prosince
Boxing Day	26. prosince

Jednotlivéaustralské státy uznávají některé další svátky (Labour Day, atd.).

Pracovní a prodejní doba:

Obvyklá délka pracovního týdne je mezi 35 - 40 hodinami. Základní pracovní doba začíná v 9.00 hod. a končí v 17.00 hod. Banky a pošty jsou otevřeny od 9.30 - 16.00 hod. (v pátek do 17.00 hod.), vybrané hlavní pošty jsou otevřeny v sobotu 9.00 - 12.00 hod.

Prodejní doba je 9.00 – 17.30 hod., ve čtvrtek do 20.00 hod., v sobotu 9.00 - 16.00 hod. Některé větší potravinářské obchody jsou otevřeny včetně soboty a neděle 9.00 - 21.00 hod., vybrané obchody (typu českých Večerek) jsou otevřeny 24 hodin denně. Ceny základních potravin se pohybují zhruba na úrovni cenové hladiny západoevropských zemí.

1.11. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Obchodní styk je určován britskými a americkými zvyklostmi. Předpokládá se velmi dobrá znalost anglického jazyka, znalost všeobecných světových a případně místních reálií, komunikační schopnosti, profesionální přístup. V obchodním styku je národnostní rozmanitostaustralského obyvatelstva výhodou, neboť zástupci zahraničních firem jsou přijímáni bez jakýchkoliv předsudků a výchozí pozici pro jednání mají všichni v zásadě stejnou.

Hlavními rysy obchodního jednání jsou konkrétnost a přímočarost. Závěry jednání je zvykem písemně potvrdit, přičemž dohodnuté závěry se plní. Obchodní schůzky je bezpodmínečně nutné naplánovat a sjednat předem. Nejsou časté tzv. zdvořilostní návštěvy bez konkrétního obsahu, dává se přednost intenzivním a kratším jednáním. Vizitky se vyměňují bez zvláštního rituálu, spíše pro informaci. Australané preferují jednodušší, graficky střídme vizitky s výrazným a většinou barevně odlišeným logem. Na vizitce by kromě telefonního a faxového spojení neměl chybět ani e-mail, případně internetová adresa firmy. Výměna drobných dáreků mezi jednajícími stranami je spíše výjimkou. Velmi brzy po seznámení se s protistranou přecházejí Australané k oslovení křestním jménem, což platí i o následné obchodní korespondenci. Důvěra australských partnerů lze získat poměrně lehce, neboť vycházejí z předpokladu, že dlouhodobý obchodní vztah by měl být výhodný pro obě strany. V případě nepoctivého jednání však lze jejich důvěru také stejně lehce a většinou definitivně ztratit.

I přes neformální způsob života se v obchodním styku vyžaduje společenské oblečení, při některých zvláště významných společenských příležitostech je předepsán smoking. Toto však neplatí mimo velká města, venkovské oblasti se vyznačují velkou neformálností.

1.12. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Zdravotnictví v Austrálii je na vysoké mezinárodní úrovni, tomu však odpovídají i ceny za zdravotní péči, které jsou velmi vysoké. Za návštěvu všeobecného lékaře se platí cca 50 – 100 AUD, za návštěvu odborného lékaře cca 120 - 150 AUD, za antibiotika cca 20 AUD za balení, za 1 den pobytu v nemocnici od 500 AUD výše, za RTG120 avíce AUD. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby turista před jakoukoliv, i krátkodobou, cestou do Austrálie uzavřel zdravotní pojistnou smlouvu na cestu a pobyt v zahraničí.

Zdravotní pojištění cizinců v Austrálii je možno uzavřít pouze u soukromé zdravotní pojišťovny. Toto představuje zvýšený náklad pracovníka a otázku zdravotního pojištění se doporučuje projednat se zaměstnavatelem v rámci sjednávání pracovního kontraktu.

Austrálie nepatří mezi zdravotně riziková teritoria, zvláštní očkování není nutné. Austrálie je však zemí s vysokým výskytem rakoviny kůže. Doporučuje se proto zvýšená ochrana pokožky a očí před slunečním zářením.

1.13. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

K cestě do Austrálie jsou občané ČR povinni mít cestovní pas ČR, platný minimálně 6 měsíců od plánovaného data odjezdu z Austrálie, a platné australské vízum (buď e-mail zaslaný ministerstvem imigrace nebo samolepící štítek v cestovním pasu - viz dále).

Výjimkou z vízové povinnosti je pouze tranzit přesaustralská letiště, při němž občané ČR vízum nepotřebují, pokud neopustí tranzitní prostor letiště, mají zajištěnou letenku pro odlet z Austrálie, jejich odlet se uskuteční do osmi hodin po příletu a mají doklady požadované pro vstup do cílové země.

Víza, režim vstupu, přihlašovací povinnost

Oaustralská turistická víza lze žádat:

- 1) prostřednictvím internetu;
- 2) prostřednictvím cestovní kanceláře v ČR;
- 3) prostřednictvím australského velvyslanectví ve Vídni.

ad 1) Podání žádosti a udělení víza probíhají prostřednictvím internetu.

Systém pro elektronické udělování víz se nazývá „eVisitors“. Základními podmínkami pro použití tohoto systému jsou:

- turistický nebo obchodní účel cesty do Austrálie
- pas žadatele musí být vydán Českou republikou
- žadatel musí žádost podávat mimo území Austrálie
- žadatel musí být v dobrém zdravotním stavu (nesmí mít tuberkulózu)
- žadatel musí mít čistý trestní rejstřík

Po splnění těchto podmínek bude moci žadatel navštěvovat Austrálii během jednoho roku, přičemž každý pobyt může být maximálně 3 měsíce. Během pobytu nesmí žadatel pracovat, ale může studovat po dobu maximálně 3 měsíců.

Doba vyřízení žádosti o vízum (tj. doba do doručení elektronického víza e-mailem) se pohybuje od několika hodin do přibližně několika dní.

Ministerstvo imigrace v některých případech vyžaduje předložení dalších dokladů, což dobu vyřízení víza prodlužuje. Typickými příklady jsou:

- žadatelé mladší 18 let (požadován notářsky ověřený rodný list, souhlas rodičů a kopie cestovního pasu či OP rodičů)
- žadatelé starší 70 let (požadováno potvrzení od smluvního lékaře a pojištění léčebných výloh)
- ženy na mateřské dovolené a nezaměstnaní (požadováno pozvání a bankovní výpisy).

V případě, že potřebujete pobývat na území Austrálie delší dobu delší než 3 měsíce, můžete požádat o vízum e676. Informace o krátkodobých turistických vízech lze na stránkách www.immi.gov.au nalézt v sekci Visas & Immigration nebo lze použít odkaz „Visa wizard“, pokud si žadatel není jist typem víza, o něž má požádat. Rovněž elektronicky lze sledovat stav vyřizování žádosti na adrese http://www.immi.gov.au/e_visa/check-progress.htm.

V této souvislosti upozorňujeme, že systém Electronic Travel Authority (ETA), který je k dispozici na jiném odkazu stránky www.immi.gov.au, se nevztahuje na občany ČR.

ad 2) Ministerstvo imigrace zmocnilo k přijímání žádostí o australská víza několik českých cestovních kancelářů:

Agentura Czeko www.australiaexpert.cz

Alfa Agency www.alfa-agency.cz

ASIANA www.vizovyservis.cz

Australia Online (SIS Consulting) www.australiaonline.cz

CK Bemett www.bemett.cz

CK Dagmar Rotreklová

Čedok www.cedok.cz

G8M8 – Great Mate www.g8m8.com

Kompas Praha www.kompas.cz

Montana Club www.montanaclub.cz

Natour www.natour.cz

Student Agency www.studentagency.cz

Studymix www.studymix.cz

Studyonline

Cestovní kanceláře zadají po přijetí žádosti údaje do elektronického systému DIaC, další postup je jako v 1).

ad 3) Nadále je možné žádat o vízum na australském velvyslanectví ve Vídni - adresa: Mattiellstrasse 2-4, 1040 Wien; telefon: +43(0)1-506740; fax: +43(0)1-5041178; e-mail: austemb@aon.at; www.australian-embassy.at

Turistické vízum neopravňuje k pracovní činnosti. Za elektronická podání žádosti o australská turistická víza a krátkodobá víza za účelem obchodu se neplatí žádný poplatek.

Zrušení poplatků se týká pouze žádosti o krátkodobá víza s pobytem do 3 měsíců podaných elektronickou formou. U ostatních druhů víz a žádostí zaslaných v papírové podobě bude vybírán poplatek.

Informace o podmínkách prodlužování australských víz lze nalézt na stránkách www.immi.gov.au takto: Visas & Immigration > Visitors > Tourists > Extending your stay či přímo z následujícího odkazu: www.immi.gov.au/visitors/tourist/index.htm

Cesta k elektronickému formuláři žádosti o prodloužení víza na stránkách www.immi.gov.au:

Visas & Immigration > Applications & Forms > Online Applications > Tourists > Applications - In Australia - Extending your stay in Australia > Start your application či přímo z následujícího odkazu: <https://www.ecom.immi.gov.au/visas/applyNow.do?form=VE>.

Tranzitní vízum se nevyžaduje, pokud má občan ČR zajištěnou letenku pro odlet z Austrálie, neopustí tranzitní prostor letiště, jeho odlet se uskuteční do osmi hodin po příletu a má doklady požadované pro vstup do cílové země.

Vízová povinnost při tranzitu přes Austrálii do třetích zemí však zůstává v platnosti, pokud délka pobytu v tranzitním prostoru letiště překročí osmihodinový limit. Tranzitní vízum opravňuje žadatele k pobytu v Austrálii po dobu nepřesahující 72 hodin a je udělováno bezplatně.

Dle informací poskytnutých Ministerstvem imigrace nelze o tranzitní vízum požádat elektronickou cestou. Ze stránky www.immi.gov.au/allforms/pdf/876.pdf je možné stáhnout formulář 876, podat ho je však možné pouze na některém australském velvyslanectví nebo konzulátu, případně v autorizované cestovní kanceláři (viz výše). Jednodušší možností je požádat o klasické turistické vízum prostřednictvím internetu.

Registrace, přihlašovací povinnost

Obecná přihlašovací povinnost neexistuje. Registrace turistů, vstupujících na území Austrálie, probíhá po příletu na letišti. Úředník Ministerstva pro imigraci registruje návštěvníky po vyplnění formuláře „Incoming Passenger Card“, v němž každý turista uvádí kromě osobních údajů rovněž místo pobytu v Austrálii a předpokládanou délku pobytu.

Při letecké přepravě smí cestující přepravovat v příručním zavazadle jen velmi malé množství tekutin, gelů a aerosolových látek. Opatření zavedená od března 2007 se vztahují i na zubní pasty, parfémy, krémy, kosmetiku apod. Tyto látky mohou být přepravovány pouze v nádobkách s max. objemem 100ml, zalepené v průhledném plastickém sáčku o objemu max. 1 litr (cca 20x20cm). Výjimky budou činěny pouze u přepravy léčiv nutných na cestu a výrobků pro malé děti. O těchto výjimkách budou rozhodovat přímo úředníci provádějící kontrolu. Informace o kontrolách a povolených limitech pro přepravu viz stránky australského ministerstva dopravy www.dotars.gov.au

Krátce před příjezdem do Austrálie návštěvník nebo rodina jako celek vyplňuje Travellers Statement. Formulář je nutno vyplnit pravdivě a deklarovat veškeré dovážené položky. Všechny potraviny (v syrovém i konzervovaném stavu) jsou cestující povinni deklarovat; to se týká rovněž potravin, které byly servírovány na palubě letadla. Zdůrazňujeme, že karanténní kontrola je velmi přísná a nekompromisní a obsah zavazadel je důkladně prověřován. Za pokus o porušení celních, karanténních a fyto-sanitárních předpisů jsou vyměřovány pokuty od 200 do několika tisícaustralských dolarů. Karanténní prohlídky s hrozbou sankcí se uskutečňují i při překročení hranic meziaustralskými státy, resp. při vstupu do některých ovocnářských oblastí.

V silničním provozu se jezdí vlevo. Za účelem řízení motorového vozidla na území Austrálie mohou čeští občané používat jak mezinárodní řidičský průkaz, tak i český řidičský průkaz s překladem po celou dobu svého turistického pobytu. Na silnicích je omezená cestovní rychlost, a to na 50 km/h-60 km/hv obci, 100 km/h mimo obec a 110 km/h na speciálně značených rychlostních komunikacích. Limity se v jednotlivých státech a městských čtvrtích liší. Bezpečnostní pásy jsou povinné i na zadních sedadlech automobilu. Přestupky cizinců nejsou dopravní policií tolerovány a jsou vymáhány i na dálku.

Obchodní cestující či turista by měl být vybaven mezinárodně uznávanou platební kartou, nejlépe kreditní. V Austrálii je rozšířeno používání všech druhů bankovních karet. Bez kreditní karty nelze často provést telefonickou rezervaci hotelu nebo zapůjčení vozu z půjčovny. Turistům bez mezinárodní platební karty se doporučuje cestovat do Austrálie s cestovními šeky, vystavenými na AUD nebo USD, které jsou zajištěny proti ztrátě a krádeži.

Cizinci opouštějící Austrálii mají nárok na vrácení daně ze zboží a služeb (Goods and Services Tax - GST) ve výši 10%. Podmínkou je, že zboží musí být v celkové hodnotě větší než 200,- AUD a musí být zakoupeno v jednom obchodě, ne dříve než 30 dnů před odjezdem z Austrálie. Dále musí být zakoupené zboží zabaleno jako příruční zavazadlo, neboť přepážky pro vrácení GST jsou umístěny na mezinárodních letištích až za prostorem pro odbavení zavazadel. Při vyřizování žádosti je nutné předložit daňový doklad a vlastní zboží ke kontrole.

Vrácenou daň lze obdržet několika způsoby:

- v hotovosti v AUD přímo na letišti,
- šekem vystaveným na AUD a zasláným na adresu příjemce,
- šekem vystaveným na libovolnou zahraniční měnu a zasláným na adresu příjemce,
- bankovním převodem v AUD na určený účet u australské banky, nebo
- připsáním v AUD na kreditní účet příjemce (pouze VISA, MasterCard, American Express nebo Diners Club).

Kompletní podrobnou informaci o tomto systému lze získat na internetové adrese www.customs.gov.au

1.14. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

Vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

Austrálie nepatří k zemím s vysokou kriminalitou. Je však třeba věnovat pozornost svým osobním dokladům i cenným předmětům a zásadně je nenechávat v autě či bez dozoru. Při pobytu ve velkých městech je vhodné zejména v nočních hodinách dbát zvýšené opatrnosti v některých čtvrtích (např. Redfern či Kings Cross v Sydney).

Neorganizovaná turistika v odlehlých oblastech může vést ke zdravotnímu riziku, v krajním případě ke smrti hladem a žízní. Proto je nutné si při cestách do vnitrozemí s sebou vzít dostatečné zásoby pohonných hmot, vody a potravin. Při cestách do volné přírody hrozí nebezpečí uštknutí jedovatými hady a pavouky. V tropických vodách hrozí napadení krokodýlem. V Austrálii se opakovaně vyskytují případy napadení člověka žralokem při koupání či surfování. Velké nebezpečí hrozí ve vodě od smrtelně jedovatých medúz (box jellyfish), které se vyskytují nejhojněji v teplých tropických vodách severního Queenslandu. Mohou se vyskytovat celoročně, ale nejnebezpečnější období je od října do dubna. Při koupání v neznámých vodách je potřeba nejdříve konzultovat případné nebezpečí s místními obyvateli nebo použít ochranný koupací oblek, který lze v Austrálii koupit v obchodech se sportovním zbožím. Při koupání a surfování v moři je třeba dát zvýšený pozor na výskyt nebezpečných proudů, které mohou plavce odtáhnout daleko od pobřeží.

Z hlediska plánování obchodních cest je dobré pamatovat na skutečnost, že roční období jsou v Austrálii přesně opačně než na severní polokouli (léto je v období měsíců prosinec - únor, zima v období měsíců červen - srpen). Australané si své dovolené vybírají většinou v období hlavních školních prázdnin, tedy v době od 15. prosince do 31. ledna. Z tohoto důvodu se pro služební cesty zásadně nedoporučuje období prosinec/leden, kdy má většina firem prázdninový provoz a bývá velmi složité domluvit obchodní schůzku.

1.15. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu (včetně generálních či honorárních konzulátů) – popis spojení z letiště a z centra města

Velvyslanectví České republiky v Canbeře (ZÚ Canberra)

PaedDr. Hynek Kmoníček, velvyslanec

Ing. Radim Pecl, Charge d'affaires a.i.

Embassy of the Czech Republic

8 Culgoa Circuit

O'Malley ACT 2606, Australia

tel: +61-2-6290 1386, fax: +61-2-6290 0006

e-mail: canberra@embassy.mzv.cz

www.mzv.cz/canberra

působnost úřadu: diplomatická pro Australské společenství, Nový Zéland, Republiku Fidžijských ostrovů, Nezávislý stát Samoa, Šalomounovy ostrovy, Království Tonga, Republiku Vanuatu, Cookovy ostrovy

Konzulát České republiky v Sydney (K Sydney)

Mgr.Hani Stolina, konzul

Vedoucí úřadu

Consulate of theCzech Republic

169 Military Road

Dover Heights, NSW 2030, Australia

tel. +61-2-9581 0111, fax +61-2-9371 9635

e-mail: sydney@embassy.mzv.cz

Obchodně ekonomický úsek K Sydney:

Ing. Šárka Ponroy Vamberová, vicekonzulka

email: commerce_sydney@mzv.cz

www.mzv.cz/sydney

působnost úřadu a konzulární obvod: pro Australské společenství, Nový Zéland, Republiku Fidžijských ostrovů, Nezávislý stát Samoa, Šalomounovy ostrovy, Království Tonga, Republiku Vanuatu, Cookovy ostrovy

Honorární konzuláty ČR v Austrálii

Victoria - JUDr. Milan Kantor, OA

Hon. Consul of theCzech Republic

Level 11, 500 Collins Street

MELBOURNE VIC 3000

tel: +61-3-9629 6196

fax: +61-3-9629 1311

email: melbourne@honorary.mzv.cz

Západní Austrálie - Ing. Zdeněk Cihelka

Hon. Consul of the Czech Republic

27 Virgilia Street

Duncraig, PERTH WA 6023

tel.: +61 8 9246 7102

fax: +61 8 9246 7016

Jižní Austrálie - Michael Zdenek Schulz, AM

Hon. Consul of the Czech Republic

70 Northumberland Street

Tusmore, ADELAIDE SA 5065

tel. /fax: +61 8 8331 0286

Tasmánie - Milena Mills

Hon. Consul of the Czech Republic

169 Lewisham Scenic Drive

Lewisham, TSA 7173

Tel.: +61 3 62659657

Fax: +61 3 62659657

E-mail: hobart@honorary.mzv.cz

Queensland - Francis Edward CARROLL

Hon. Konsul of the Czech Republic

Shop 6 "Wishard Square", 290 Newnham Road,

QLD 4122 Wishard
PO BOX 6007

Tel.: +61 7 3343 9522

Fax: +61 7 3343 4299

E-mail: brisbane@honorary.mzv.cz

Letiště v Canbeře je vzdáleno asi 8 km od centra města a asi 12 km od budovy velvyslanectví. Velvyslanectví je vzdáleno 12 km od centra města. Pro dopravu je optimální použití taxislužby. Kromě taxislužby je možné využít i veřejnou dopravu – shuttle bus směr Civic (centrum města) a odtud lze použít některou z autobusových linek směrem Woden Interchange. Tyto spoje mají interval cca 15 minut. Z Woden Interchange jezdí autobusové linky č. 23 a 24 přímo k velvyslanectví v intervalu 60–80 minut. Taxi z letiště na velvyslanectví stojí cca 30 AUD a jede 20–30 minut. Taxi z Woden Interchange na velvyslanectví stojí 7–10 AUD a jede 5–10 minut.

Mezinárodní letiště Kingsford Smith v Sydney je vzdáleno od centra města 8 km. Na Konzulát lze z letiště cestovat nejlépe metrem (CityRail) na zastávku Bondi Junction a poté pokračovat autobusem č. 380 přes Bondi Beach na zastávku Dover Heights - Blake Street, která se nachází v bezprostřední blízkosti objektu K. Z centra Sydney lze na K cestovat rovněž vlakem (zastávka Bondi Junction) a dále zmíněnou linkou 380 anebo přímo tímto autobusem už ze city, vyjíždí z Circular Quay.

1.16. Kontakty na zastoupení ostatních českých institucí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism)

Žádná z výše uvedených českých institucí nemá v současné době na území Austrálie své zastoupení.

1.17. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Národní směrové číslo (country code) Austrálie je **61**.

Existují čtyři oblastní směrová čísla (area codes):

2 – Nový Jižní Wales (hl. m. Sydney), ACT (Canberra)

3 – Victoria (hl. m. Melbourne), Tasmánie (hl. m. Hobart)

7 – Queensland (hl. m. Brisbane)

8 – Jižní Austrálie (hl. m. Adelaide), Západní Austrálie (hl. m. Perth), Severní teritorium (hl. m. Darwin)

Celá telefonní síť v zemi využívá osmimístných místních telefonních čísel.

Důležitá telefonní čísla: policie–tísňové volání - 000 bez poplatku

záchranná služba - 000 bez poplatku

hasiči - 000 bez poplatku.

policie v běžném styku (mimo tísňové volání) -131 444

Informace o telefonních číslech: 1223

1.18. Internetové informační zdroje

http://australia.gov.au/	Australian Federal Government
www.business.gov.au	Federal Government 's Business Point
www.dfat.gov.au	Department of Foreign Affairs and Trade
www.immi.gov.au	Department of Immigration
www.abs.gov.au	Australian Bureau of Statistics
www.ato.gov.au	Australian Taxation Office (daňový úřad)
www.customs.gov.au	Australian Customs Service (celní správa)
www.nla.gov.au	National Library of Australia
www.austrade.gov.au	Agentura na podporu obchodu AUSTRADE
www.investaustralia.gov.au	Investiční agentura Invest Australia
www.csiro.au	Vládní agentura pro vědu a výzkum CSIRO
www.australia.com	Australian Tourist Commission
www.yellowpages.com.au	Australské "Zlaté stránky"
www.dnb.com.au	Dun & Bradstreet Australia
www.smh.com.au	Deník The Sydney Morning Herald
www.theage.com.au	Deník The Age
www.afr.com.au	Deník The Australian Financial Review
www.news.com.au	The News Corporation
www.austlii.edu.au	Australasian Legal Information Institute - přehledaustralských státních i federálních zákonů, předpisů a norem a významných právních případů
http://www.abs.gov.au/ausstats/abs@.nsf/mf/1301.0	Year Book

1.19. Adresy významných institucí

Australian Chamber of Commerce and Industry

Commerce House, Level 3, 24 Brisbane Ave, Barton ACT 2600

pošt. adresa PO Box E14 Kingston ACT 2604

tel +61 2 6273 2311, fax +61 2 6273 3286

www.acci.asn.au

NSW Business Chamber

Level 15 140 Arthur Street, North Sydney NSW 2060

pošt. adresa Locked Bag 938, North Sydney NSW 2059

fax 1300 655 277

<http://www.nswbusinesschamber.com.au/>

Victorian Employer's Chamber of Commerce and Industry (VECCI)

Industry House, 486 Albert Street, Melbourne VIC 3002

pošt. adresa GPO Box 4352, Melbourne VIC 3001

tel +61 3 8662 5333, fax +61 3 8662 5462

www.vecci.org.au

Chamber of Commerce and Industry of Western Australia

180 Hay Street, East Perth WA 6004

pošt. adresa PO Box 6209, East Perth WA 6204

tel +61 8 9365 7555, fax +61 8 9365 7616

www.cciwa.com

Tasmanian Chamber of Commerce and Industry

Industry House , 30 Burnett St, North Hobart TAS 7000

pošt. adresa GPO Box 793, Hobart TAS 7001

tel +61 3 6236 3600, fax +61 3 6231 1278

www.tcci.com.au

Commerce Queensland

Industry House, 375, Wickham Terrace, Brisbane QLD 4000

tel +61 7 3842 2244, fax +61 7 3832 3195

www.commerceqld.com.au

Business South Australia

Enterprise House, 136 Greenhill Road, Unley SA 5061

tel +61 8 8300 0000, fax +61 8 8300 0001

www.business-sa.com

Chamber of Commerce Northern Territory

Suite 1/2 Shepherd Street, Darwin NT 0800

pošt. adresa GPO Box 1825, Darwin NT 0800

tel +61 8 8982 8100, fax +61 8 8981 1405

<http://www.chambernt.com.au/>

ACT & Region Chamber of Commerce & Industry

12a Thesiger Court Deakin ACT 2600 Australia

pošt. adresa PO Box 192 Deakin West ACT 2600 Australia

tel +61 2 6283 5200, fax +61 2 6282 2436

<http://www.actchamber.com.au/>

Australian Business Limited

140 Arthur Street, North Sydney NSW 2060

pošt. adresa Private Bag 938, North Sydney NSW 2059

tel +61 2 9927 7494, fax +61 2 9955 8914

www.australianbusiness.com.au

Australian Industry Group

Level 2, 44 Sydney Avenue, Forrest ACT 2630

PO Box 4986, Kingston ACT 2604

tel +61 2 6233 0777, fax +61 2 6233 0799

www.aigroup.asn.au

Business Council of Australia

Level 42, 120 Collins Street, Melbourne VIC 3001

tel +61 3 8644 2664, fax +61 3 8664 2666

www.bca.com.au

Employers First™

313 Sussex street, Sydney, NSW 1235

PO Box A233, Sydney South, NSW 1235

Tel +61 2 9264 2000, fax +61 2 9261 1968

www.employersfirst.org.au

EFIC (Export Finance and Insurance Corporation)

22 Pitt Street, Sydney, NSW 2000

tel +61 2 9201 2111, fax +61 2 9251 3851

<http://www.efic.gov.au>

Czech Chamber of CommerceAustralia Inc.

Aleš Groepl, President

51 Coglein Street, Brompton SA 5007

Poštovní adresa: P.O.Box 479, Welland, SA 5007

Adelaide, Australia

Tel/fax: +61 8 8346 9145

E-mail: alesdownunder@yahoo.com.au

AUSTRADE (Australian Trade Commission)

Level 23 Aon Tower, 201 Kent Street, Sydney NSW 2000

email: info@austrade.com.au

www.austrade.gov.au

Kancelář AUSTRADE v ČR

Klimentská 10, 110 00 Praha, ČR

Tel: (420) 296 578 350

Fax: (420) 296 578 352

Email: prague@austrade.gov.au

2. Vnitropolitická charakteristika

Austrálie je parlamentní demokracií a konstituční monarchií federativního typu.

V Austrálii sílily ve druhé polovině 90. let tendence ke změně zřízení na republiku, referendum konané v r. 1999 však ústavní změny odmítlo. Periodicky se tato problematika na vnitropolitickou scénu vrací.

Dvoukomorový federální parlament se skládá z Poslanecké sněmovny (House of Representatives), která má 150 poslanců volených na období nepřesahující 3 roky a Senátu s celkem 76 senátory, z nichž 72 je voleno na 6 let (senátoři volení ve státech) a 4 senátoři jsou voleni na 3 roky (senátoři volení v teritoriích).

V Poslanecké sněmovně zasedají poslanci Australské labouristické strany (Australian Labor Party), Liberální strany (Liberal Party of Australia), Národní strany (The Nationals) a Zelení (The Greens).

V Senátu jsou kromě uvedených stran zastoupeny ještě strany Rodina především (Family First) a Liberální strana venkova (Country Liberal Party).

Nejvyšší soudní instancí je sedmičlenný Nejvyšší soud (High Court of Australia), kterému předsedá Chief Justice, jmenovaný na doporučení vlády generálním guvernérem. Generální guvernér může odvolat soudce Nejvyššího soudu pouze na základě doporučení obou komor parlamentu. V Austrálii je zřízen úřad jak federálního ombudsmana, tak i ombudsmanů státních. Zabývají se i stížnostmi vznesenými příslušníky ozbrojených sil Austrálie a řeší i daňové problémy.

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Volby z 21. srpna 2010 skončily nejtěsnějším výsledkem za posledních 50 let a žádná z politických stran nezískala v parlamentu většinu. Labouristé 14. září 2010 sestavili menšinovou vládu (s podporou nezávislých poslanců) v čele s dosavadní premiérkou J. Gillardovou - první žena v této funkci. Minulý premiér Kevin Rudd (sesazený vlastní stranou 24. června 2010) se stal ministrem zahraničních věcí. V lednu 2012 odstoupil a novým ministrem zahraničních věcí se stal Bob Carr.

Ve svazovém státu Queensland proběhly dne 24. března 2012 parlamentní volby. Předcházela jim poměrně intenzivní volební kampaň. Výsledek voleb do 89ti členného zákonodárského sboru státu Queensland předčil veškerá očekávání. Labouristická strana, vedená premiérkou a zkušenou političkou Annou Blighovou získala pouze 7 křesel oproti 51 křeslu z posledních voleb. Naopak Liberální strana vedená Campbelllem Newmanem (starostou města Brisbane) získala 78 křesel z původních 34. Třetí nejúspěšnější se stala nová strana Boba Kattera (Katter's Australian Party), která se parlamentních voleb zúčastnila vůbec poprvé a získala 2 mandáty (sám předseda strany Katter však mandát nezískal). Zbylá 2 místa v zákonodárném shromáždění obsadili nezávislí kandidáti. Pro labouristy byl volební výsledek šokem - u moci se v Queenslandu drželi nepřetržitě od roku 1989. Poražená premiérka Blighová sice obhájila svůj mandát, ale oznámila, že na něj bude rezignovat a stáhne se z politiky. Předseda LNP Neumann byl jmenován premiérem dne 26. 3. 2012. Menšinová vláda premiérky Gillardové tak utrpěla

další v řadě porážek, nicméně vláda zůstává. Pokud nedojde k nějakému překvapení, řádný termín příštích federálních voleb je v roce 2014.

2.2. Hlava státu (jméno, kompetence)

Hlavou Australského společenství je britská královna Alžběta II., kterou zastupuje generální guvernérka Quentin Bryce, AC (vyznamenání Companion of Order of Australia), která 5. 9. 2008 jako historicky první žena v této funkci vystřídala na návrh premiéra Rudda generálmajora v.v. Michaela Jefferyho (ve funkci od 11. 8. 2003). Quentin Bryce působila před jmenováním generální guvernérkou Australského svazu jako právnička, ředitelka organizací na ochranu práv žen a dětí, děkanka fakulty při Univerzitě v Sydney a naposledy jako guvernérka státu Queensland.

Australská ústava dává osobě generálního guvernéra některé důležité pravomoci (např. rozpouští parlament a vyhlašuje volby, jmenuje předsedu vlády a ministry, podepisuje zákony schválené oběma komorami parlamentu, je nejvyšším velitelem ozbrojených sil). V praxi je však generální guvernér/ka v podstatě ceremoniálním zástupcem hlavy státu, jedná pouze ve shodě s ministerským předsedou a vládou a do politického života země aktivně nezasahuje.

V každém ze šesti států Australského společenství zastupuje královnu guvernér, v Severním teritoriu administrátor a v Teritoriu australského hlavního města generální guvernér.

2.3. Složení vlády

Dne 14. září 2010 Generální Guvernérka Austrálie jmenovala do funkcí vládu premiérky Gillardové. Aktuální složení australské vlády viz

<http://www.aph.gov.au/~media/03%20Senators%20and%20Members/32%20Members/Lists/minlist5Mar.ashx>

Kabinetní ministři stojí v čele resortů, nekabinetní ministři odpovídají pouze za část portfolia resortu, parlamentní tajemníci asistují ministrům v různých agendách, nemají však zodpovědnost za vlastní portfolium (uspořádání podle westminsterkého modelu).

Členové vlády musejí být současně poslanci či senátory. Všichni včetně premiéry mají své kanceláře rovněž v parlamentu. Administrativními šéfy resortů jsou státní tajemníci (Secretary), z nichž každý má v resortu několik zástupců (Deputy Secretary).

3. Zahraničně-politická orientace

Zahraničně politické přístupy a aktivity Austrálie se dlouhodobě nevyznačují rychlými zvraty či změnami a nestalo se tak ani po parlamentních volbách z podzimu 2010, kdy se labouristé udrželi u moci.

Austrálie zvyšuje svoje zahraničně politické aktivity zejména se zaměřením na Asii a vlastní kandidaturu do RB OSN. Nadále přitom čelí protikladu vlastních rostoucích politických ambic vyplývajících ze silného ekonomického postavení a členství v G-20 oproti faktu malého, geograficky vzdáleného trhu s nevyjasněnou vlastní identitou.

Zahraniční politika Austrálie dlouhodobě sleduje a zabezpečuje především obchodně ekonomické a bezpečnostní zájmy země, a to v první řadě ve spolupráci s USA a zeměmi asijsko-pacifické oblasti. Základní východiska a cíle zahraniční politiky zůstaly zachovány i po změně vlády v září 2010, dochází však k drobným změnám v některých aspektech, k posunu v akcentech zahraniční politiky a aktivizaci Austrálie v regionálním dění i ve vztahu k partnerům, a to včetně Evropské unie. Australská zahraniční politika se opírá o 3 pilíře – spolupráce s USA, spolupráce se zeměmi asijsko-pacifické oblasti a spolupráce s mezinárodními organizacemi a uskupeními, včetně zintenzivnění kontaktů s EK/EU a zvýšení aktivity v OSN.

V oblasti obchodu Austrálie dlouhodobě usiluje o liberalizaci obchodu na globálním, regionálním i bilaterálním základě a je aktivní v globálních jednáních v rámci WTO, v regionálních sdruženích i při jednáních o bilaterálních dohodách o volném obchodu. Vláda v oblasti obchodu usiluje o posílení konkurenceschopnosti na světových trzích a rozvoj spolupráce s USA coby největší světovou ekonomikou, s EU, která je jako celek největším zahraničním investorem a čtvrtým nejvýznamnějším obchodním partnerem Austrálie a v neposlední řadě s ČLR, která je největším bilaterálním obchodním partnerem.

V bezpečnostní oblasti Austrálie stojí po boku USA v boji proti terorismu, usiluje o stabilitu v asijsko-pacifické oblasti a své zájmy prosazuje prostřednictvím blízké spolupráce s klíčovými partnery, které kromě USA představují především Nový Zéland, ČLR, Japonsko a Indonésie a z evropských zemí tradičně Velká Británie. Zájem vlády v bezpečnostní oblasti se zaměřuje na posilování spolupráce s USA a NATO, a to zejména v rámci nasazení v Afghánistánu, na prevenci a řešení konfliktů a na přizpůsobení vlastních obranných kapacit aktuálním bezpečnostním výzvám. Spolu s NATO spolupracuje Austrálie na mírových operacích déle než 50 let.

Vláda usiluje o zintenzivnění spolupráce se zeměmi Tichomoří v zájmu posílení demokracie, stability a prosperity celého regionu. Konkrétní projevy tohoto úsilí představuje iniciace a přijetí tzv. Deklarace z Moresby o spolupráci s tichomořskou oblastí, iniciativy v zájmu řešení situace na Fidži. Vláda za podpory novozélandské vlády zatím neúspěšně usiluje o zákaz dalšího využívání vojenských jednotek z Fidži v rámci mírových operací OSN.

Austrálie nadále nepolevuje v angažovanosti vůči Fidži a snaží se přinutit polovojenský režim k ústupkům s cílem obnovení demokracie a náležitých forem vládnutím, nicméně připouští, že vyčerpala bilaterálních možnosti, aniž by bylo dosaženo vytčeného cíle.

Na druhé straně australská vláda za pozitivní označuje aktuální vývoj situace ve Východním Timoru a na Šalamounových ostrovech. Za nejvážnější považuje nový ministr zahraničí Carr situaci na PNG, které dokonce v jednom ze svých prvních mediálních vystoupení pohrozil zavedením sankcí v případě, že dojde k odložení termínu voleb.

Vláda zdůrazňuje princip multilateralismu při řešení mezinárodních krizí. V souladu s deklarovanou podporou posílení role OSN a prosazení potřebných reforem organizace oznámila vláda koncem března 2008 kandidaturu Austrálie na místo nestálého člena Rady bezpečnosti OSN na období 2013-14.

Za jednu z nejvýznamnějších zahraničně politických událostí lze bezesporu považovat **oficiální návštěvu premiérky Gillardové do USA** (ve dnech 6.3. - 11.3. 2011 - poprvé ve funkci ministerské předsedkyně Austrálie). Předsedkyněaustralské vlády dopředu upozornila, že by se ráda vyhnula ožehavému tématu aféry WikiLeaks, ve které jednu z se stěžejních rolí sehráváaustralský občan Julian Assange.

Tematicky široká a intenzivní jednání vedla s americkým hostitelem – prezidentem B. Obamou a celou řadou dalších amerických představitelů včetně ministryně zahraničních věcí a ředitelem CIA. Ekonomická témata byla předmětem jednání s ředitelem Světové banky a dalšími ekonomickými experty, jakož i představiteli podnikatelské sféry. Velmi pozitivní hodnocení sklídilo její vystoupení před Kongresem USA. Návštěva potvrdila tradičně nadstandardní úroveňaustralsko-amerických vztahů a naznačila směry jejich dalšího rozvoje včetně zintenzivnění a rozšíření působení amerických vojenských sil na území Austrálie.

Zajímavost jistě nepostrádala výzvaaustralské premiérky, aby USA rostoucí vliv a vzestup asijsko-pacifického regionu, který v brzku bude „určovat směr moderní doby“, vzaly jako fakt a nepřístupovaly k němu s obavami a strachem.

Úspěšná návštěva byla důležitá především po australskou premiérku a její menšinovou labouristickou vládu, a to především z vnitropolitického hlediska (jí samotné pomohla k zvýšení preferencí, její straně nikoliv).

Za neméně významnou lze považovat o rok odloženou **návštěvu amerického prezidenta v**

Austrálii (ve dnech 16.-17. 11. 2011), která se stala zásadní zahraničně politickou událostí posledního období. Centrálním tématem americké agendy byla „změna priorit“ americké zahraniční politiky a její rázný politický, ekonomický a vojenský nástup do oblasti Pacifiku.

Klíčovým okamžikemaustralské návštěvy se podle očekávání stal projev Obamy v australském Parlamentu. Tak, jak sama americká strana očekávala, je tento projev vnímán jako jeden ze dvou nejzásadnějších zahraničně-politických projevů této americké administrativy.

Nejpublikovanější částí návštěvy se pak stalo oznámení navýšení americké vojenské přítomnosti v Austrálii. Toto je většinově vaustralské veřejnosti i na politické scéně vítáno. USA plánují do roku 2016 umístit 2,500 příslušníků námořní pěchoty v severoaustralském Darwinu a - což je mnohem podstatnější - začít ho více používat jako kotviště amerických letadlových lodí.

Oficiální návštěva tak na nejvyšší úrovni potvrdila, co je dlouhodobě známé, evidentní a nikým nezpochybňované: australsko-americké vztahy jsou nejen v oblasti zahraniční politiky a obrany nadstandardní a dále se rozvíjejí.

Vztahy s Evropskou unií

Obchodní spolupráce je pro Austrálii určujícím faktorem vztahu k EU. Ta jako celek v AU prioritách začíná hrát stále významnější roli.

Austrálie a EU mají shodný přístup k řadě důležitých otázek mezinárodního významu. Rozdíly jsou však patrné v oblastech imigrační a vízové politiky, vzdělávání (problematika uznávání vysokoškolských diplomů a titulů členských zemí EU v Austrálii) a zejména v obchodní politice, kde přetrvávají problémy především v zemědělství (sanitární a fytosanitární opatření).

Austrálie dlouhodobě kritizuje EU za její společnou zemědělskou politiku, kterou považuje za příliš subvencovanou, často přitom používá zastaralé argumenty, které nezohledňují přijaté a realizované reformy. Austrálie negativně vnímá bariéry v přístupu svých produktů na trh EU, zároveň však uplatňuje striktní karanténní opatření bránící přístupu zahraniční produkce na australský trh. S výjimkou přístupu na zemědělské trhy mají však EU a Austrálie v multilaterálních obchodních jednáních velmi blízké zájmy.

První významný mezník ve vztazích Austrálie a EU představovala společná deklarace z r. 1997, která zakotvila základy vzájemné ekonomické a politické spolupráce. Realita vzájemných vztahů však postupně překonala obsah Deklarace i následného společného komuniké z r. 2002 a Austrálie a EU se proto dohodly na jejich nahrazení novým smluvním dokumentem, který by odrazil aktuální stav spolupráce a na jeho základě upravoval vzájemné vztahy v dalším období. Nový rámcový dokument EU-Austrálie (EU-Australia Partnership Framework), na němž se dohodli předseda EK Barroso a australský premiér během Ruddovy návštěvy Bruselu v dubnu 2008, byl přijat na jednání ministerské Trojky EU s Austrálií za francouzského předsednictví a podepsán 29. 10. 2008 v Paříži

Rámcový dokument o spolupráci klade oproti předchozím smluvním dokumentům důraz zejména na

- spolupráci v oblasti bezpečnosti a boje proti terorismu
- spolupráci v regionu Asie a Tichomoří
- spolupráci ve vzdělávání, vědě a technologii
- spolupráci v oblastech životního prostředí, klimatických změn a energetiky.

Smluvní dokument obsahuje Akční plán zahrnující 5 cílů („objectives“):

- posílení dialogu a spolupráce v oblasti společných zahraničně politických a globálně bezpečnostních zájmů
- podpora obchodu na multilaterálním základě
- rozšíření bilaterálního obchodu a investičních vztahů
- posílení spolupráce a koordinace v regionu Asie a Tichomoří
- spolupráce v oblasti energetiky a klimatických změn
- posílení spolupráce ve výzkumu, vzdělávání, inovacích a výměně expertů

Akční plán počítá s konkrétními formami spolupráce jako je např. podpora Mezinárodního trestního soudu (ICC) a jeho působení ve vztahu k regionu jihovýchodní Asie a Tichomoří, společná podpora misí OSN v Barmě/Myanmaru, jednání o Memorandu o porozumění o technické spolupráci a bezpečnosti leteckého provozu, jednání o dohodě o leteckých službách, zlepšování prostředí pro rozvoj obchodu a investiční činnosti, výměna informací o otázkách lidských práv v Asii a Tichomoří aj.

Zatímco v roce 2008 se připravovala smluvní základna pro další spolupráci mezi EU/EK a Austrálií, tak k rozmachu vzájemných vztahů došlo v roce 2009 (za CZ a SE PRES). Byla dosažena úprava textu v kapitole o klimatických změnách, která více reflektuje stanovisko EU, byly dohodnuty pravidelné konzultace na ministerské a expertní úrovni v oblasti ekonomiky a obchodu. Za přínos pro EU je považována skutečnost, že se podařilo prolomit negativní stanovisko Austrálie k zapojení EK do regionálních pacifických programů rozvoje infrastruktury. Došlo i k podstatnému nárůstu vzájemných návštěv.

Během oficiální návštěvy premiérky Gillardové v bruselské centrále EU v říjnu 2010 došlo ke shodě o formalizaci rozvíjející se vzájemné spolupráce prostřednictvím kvalitativně vyššího dokumentu, který bude mít charakter bilaterální mezinárodní smlouvy uzavřené mezi EU a Austrálií. Jedná se o tzv. **Rámcovou dohodu o spolupráci (Framework Agreement)**. První formální jednání o smlouvě byla zahájena v Canbeře 31.11. 2011.

Stalo se tak při oficiální **návštěvě viceprezidentky EK** a vysoké představitelky EU pro zahraniční a bezpečnostní záležitosti C. Ashtonové v Austrálii. Současně byla zahájena jednání o dohodě o krizovém řízení, jejímž přímým dopadem bude to, že Austrálie přeměruje část svojí zahraniční pomoci jižnímu Súdánu a Fidži a bude ji poskytovat jako australskou součást evropsko-unijního balíku. EU a Austrálie se rovněž dohodly na výměně informací o leteckých pasažérech. Dalším větším tématem byla spolupráce s Austrálií v boji proti pirátství v Indickém oceánu.

Úspěšné návštěvě baronky Ashtonové předcházela oficiální návštěva předsedy EK J.M. Barossa. Ten navštívil Austrálii ve dnech 4. - 7. září 2011 a realizoval tak svoji dvakrát odloženou návštěvu. Přijel v okamžiku krize eura a Řecka. Přes snahu členských zemí EU využít tuto návštěvu k připomenutí Austrálii, že je to právě EU, kdo je jedním z nejdůležitějších obchodních partnerů Austrálie a kdo je největším investorem v Austrálii, návštěvě se nedostalo vrcholného mediálního pokrytí.

Ústředním tématem jeho veřejných vystoupení v okamžiku, kdy celý svět skloňoval euro, Řecko, Portugalsko, Španělsko, Itálii a dopady celosvětové hospodářské krize, se tak stala tematika globálního oteplování a změn klimatu. Barosso pochválil Austrálii za uhlíkovou daň a vedoucí úlohu, kterou nyní v této tematice převzala.

Barossova návštěva nedosáhla zcela očekávaných cílů, avšak měla svoji důležitost a vytvořila předpoklady pro následné návštěvy s konkrétnější agendou. Do Austrálie postupně zavítaly eurokomisařky pro změnu klimatu v září 2011 a pro výzkum, vývoj a inovace v březnu 2012.

V průběhu 8. summitu **ASEM** (Asia-Europe Meeting), který proběhl ve dnech 4.-5. října 2010 v Bruselu bylo korunováno dlouhodobé diplomatické úsilí Austrálie připojit se k tomuto procesu (o což Austrálie usilovala s různou intenzitou od vzniku ASEM v roce 1996). Austrálie byla reprezentována na úrovni předsedkyně vlády, která byla doprovázena ministrem zahraničních věcí.

Zcela nejdůležitějším interním cíleaustralského připojení k ASEM je v souladu s jeho zahraničně politickými prioritami „nechybět někde, kde se seskupují asijské státy a nestát mimo jakýchkoliv procesů v oblasti svého zájmu, které by se tak mohly vyvíjet bezaustralské účasti resp. kontroly“.

Dle oficiálních prohlášení pak prostřednictvím ASEM Austrálie sleduje:

- posílení vztahů a zvýšení integrace s Asií
- začátek nové éry pevnějších vztahů s Evropou (včetně prohloubení vzájemné spolupráce v asijské resp. asijsko-tichomořské oblasti)

Od připojení si dále slibuje posílení vzájemné spolupráce při řešení aktuálních problémů, jakými jsou globální ekonomická krize, udržitelný rozvoj, rozvojové cíle tisíciletí, klimatické změny, či problémy týkající se konkrétních zemí – jako např. Iránu, Barmy, Afghánistánu či KLDR. V neposlední řadě pak i možnost prezentace a snahu o uplatnění svých zájmů a postojů v otázkách odzbrojení, potírání terorismu, nelegální migrace, reforem mezinárodního finančního systému, atd.

Členství Austrálie v ASEM odráží jednak závazekaustralské vlády posílit vztahy se sousedními asijskými zeměmi a jednak je vyjádřením silného a moderního vztahu Austrálie s Evropou.

3.1. Členství v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních

V oblasti multilaterální diplomacie je Austrálie aktivním členem OSN, Britského společenství národů, obranných paktů, obchodních dohod, organizací pro kontrolu zbrojení a regionálních uskupení.

Austrálie se účastní činnosti většiny organizací, výborů a komisí v systému OSN. Austrálie se uchází o místo nestálého člena Rady bezpečnosti OSN na léta 2013-14.

Austrálie intenzivně rozšiřuje vztahy s NATO. V r. 2005 jmenovala svého obranného poradce při NATO v Bruselu, do června 2008 se podílela na koaličním nasazení v Iráku vyslala své jednotky do mise ISAF v Afghánistánu. Vyslání rekonstrukčního týmu (1 100 vojáků včetně speciálních jednotek) do jihoafghánské provincie Uruzgán jako součásti provinčního rekonstrukčního týmu se stalo historicky nejvýznamnějším příspěvkem Austrálie k operaci vedené NATO.

Přes snahu o zintenzivnění spolupráceaustralská vláda s ohledem na regionální situaci zájem o členství v NATO neprojevuje, chce však být lépe informována o činnosti NATO zejména v těch oblastech, kde spolu působí jednotky NATO aaustralští vojáci.

Austrálie, Nový Zéland a USA uzavřely v r. 1951 bezpečnostní pakt ANZUS. Zatímco Nový Zéland v r. 1985 zakázal americkým bojovým plavidlům a letadlům s jadernými zbraněmi na palubě vstup do svých výsostných vod a na své území a tím fakticky paralyzoval činnost paktu, Austrálie si své velmi těsné obranné svazky s USA zachovala.

Austrálie je dominantní politickou i ekonomickou silou regionu Tichomoří, jehož ostrovním státům poskytuje rozsáhlou rozvojovou pomoc a v případě potřeby i pomoc vojensko-policejní; zároveň se však snaží postupovat obezřetně, aby nebyla nařčena z nekolonialismu. V r. 2006 Austrálie vyslala do regionu tři vojensko-policejní mise na obnovu pořádku – na Šalomounovy ostrovy po vypuknutí násilných demonstrací v souvislosti s volbou premiéra, na Východní Timor po rozsáhlých nepokojích a na Tongu v souvislosti s násilím v hlavním městě. Všechny intervence se uskutečnily na žádost místních vlád.

Austrálie vyslala válečné lodě k fidžijským břehům v období kolem státního převratu na konci r. 2006, k vojenskému zásahu však nepřikročila.

Dlouhodobým strategickým zájmem Austrálie je rozšiřování a upevňování mnohostranných vztahů s ASEAN (Association of South Asian Nations), a to především v bezpečnostní a obchodní oblasti. Po dlouhém váhání se Austrálie rozhodla v červenci 2005 podepsat Smlouvu zemí ASEAN o přátelství a spolupráci a díky tomu získat pozvání na Východoasijský summit (EAS). EAS má mimořádný význam pro další politický i ekonomický vývoj v regionu a účast na něm je v životním zájmu Austrálie. Od r. 2005 probíhají jednání o vytvoření zóny volného obchodu mezi zeměmi ASEAN, Austrálií a Novým Zélandem.

Austrálie je členem Regionálního fóra ASEAN (ARF) - regionálního uskupení pro otázky obrany a bezpečnosti v asijsko-tichomořské oblasti. Austrálie sehrála významnou roli při jeho ustavení a platformy ARF využívá k aktivním stykům s členskými zeměmi ASEAN, které mají pro regionální bezpečnost klíčový význam.

Austrálie je aktivní v jednáních o liberalizaci světového obchodu v rámci WTO. Při jednáních se zasazuje o odbourání veškerých zemědělských vývozních subvencí a snaží se dosáhnout maximální otevřenosti v přístupu svých zemědělských a průmyslových produktů i služeb na světové trhy. Austrálie prohlašuje jednání v rámci WTO za nejvyšší prioritu své obchodní diplomacie, nicméně vůči globálním řešením zůstává spíše skeptická. To se dosud prakticky projevovalo velkým úsilím při jednáních o bilaterálních a regionálních dohodách o volném obchodu.

Rovněž v APEC (Asia-Pacific Economic Cooperation) a v OECD je úsilí Austrálie zaměřeno na dosažení maximální liberalizace světového obchodu. Austrálie patří k nejaktivnějším zemím APEC a doporučení této organizace používá jako nástroje při prosazování svých zájmů na půdě WTO. Austrálie uvádí, že výsledky jejího členství v APEC, tj. liberalizace obchodu spočívající především v redukcí dovozních tarifů a cel a otevírání nových trhů, se promítly do domácí ekonomiky v průběhu poslední dekády nárůstem o min. 10 mld. AUD.

Mimořádně prestižní akcí se stal pro Austrálii summit APEC, který se uskutečnil v Sydney začátkem září 2007, a jehož se zúčastnili nejvyšší představitelé všech členských zemí organizace včetně prezidentů USA, Ruska a ČLR. Hlavním výstupem summitu bylo přijetí tzv. Sydneyjské deklarace ke klimatickým změnám, v níž se účastníci shodli na „dlouhodobém záměru usilovat o dosažení globálního cíle“. Summit dále deklaroval zájem členských zemí na ukončení jednání WTO o liberalizaci obchodu do konce r. 2007 a přijal dohodu o moratoriu na rozšíření APEC do r. 2010. V rámci summitu proběhla řada bilaterálních schůzek (Austrálie-USA, Austrálie-ČLR, Austrálie-Rusko), trilaterální setkání Austrálie-USA-Japonsko a byly podepsány dohody o obchodní a strategické spolupráci.

Austrálie je regionální mocností v oblasti jižního Tichomoří. Věnuje proto značnou pozornost činnosti Fóra pacifických ostrovů (Pacific Islands Forum - PIF, dříve South Pacific Forum).

Austrálie má významné slovo v Cairnské skupině, sdružení 18 zemí Asie, Ameriky, Afriky a Tichomoří s vysokým podílem zemědělského exportu. Cairnská skupina je zejména aktivní v jednáních o obchodu se zemědělskými produkty s rozvojovými zeměmi sdruženými v G20.

Austrálie je členem všech organizací v rámci Britského společenství národů, Mezinárodního měnového fondu, Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj (IBRD), Světové banky a Jihopacifické regionální dohody o obchodní a ekonomické spolupráci (SPARTECA).

3.2. Účast země na mnohostranných smlouvách a dohodách

Kromě smluv uzavřených v rámci mezinárodních organizací je Austrálie členem mezinárodních kontrolních režimů proti šíření zbraní hromadného ničení i konvenčních zbraní jako jsou Zangerův výbor, Skupina jaderných dodavatelů, Wassenaarské ujednání, Kontrolní režim raketových technologií (MTCR). Austrálie byla v roce 2008 předsednickou zemí MTCR a v listopadu 2008 hostila výroční plenární zasedání členských zemí v Canbeře.

Z iniciativy Austrálie vznikla tzv. Australská skupina (Australia Group) zahrnující 39 rozvinutých zemí světa (všechny členské státy NATO a EU, Japonsko, Korejská republika, Turecko, Ukrajina, Nový Zéland aj.) s propracovaným licenčním mechanismem pro koordinaci národních systémů kontroly exportu látek umožňujících výrobu chemických a biologických zbraní. Austrálie se angažuje v procesu urychlení verifikačního protokolu k Úmluvě o biologických zbraních (Biological Weapons Convention, BWC).

3.3. Přehled bilaterálních smluv s ČR (včetně data vstupu) – mimo smluv dle kap.7.1.

Austrálie představuje pro ČR z politického, ekonomického i kulturního hlediska významného partnera v asijsko-tichomořské oblasti. Vzájemné vztahy jsou na dobré úrovni.

Oficiální styky mezi Československem a Austrálií byly navázány v roce 1920 na konzulární úrovni a 18. června 1972 na úrovni velvyslanectví. Od 13. září 1988 byl akreditován první československý velvyslanec se sídlem v Canbeře a od 18. července 1990 byl akreditován první australský velvyslanec se sídlem v Praze. Australská strana v srpnu 1992 rozhodla o uzavření svého velvyslanectví v Praze z ekonomických důvodů.

Dne 1. 1. 1993 uznala Austrálie Českou republiku a byly navázány vzájemné diplomatické styky na úrovni velvyslanectví. Australský velvyslanec je akreditován z Varšavy, australské velvyslanectví v Berlíně je pověřeno sledováním hospodářských vztahů s ČR, velvyslanectví ve Vídni provádí imigrační politiku a vydává občanům ČR víza. Kromě Velvyslanectví ČR v Canbeře působí v Austrálii efektivní konzulární mise ČR v Sydney a honorární konzuláty v Melbourne (generální – Victoria), Adelaide (Jižní Austrálie), Perthu (Západní Austrálie), a v Hobartu (Tasmánie). Dne 29.09. 2011 zahájil svou činnost honorární konzulát v Brisbane (Queensland). V ČR hájí zájmy Austrálie honorární konzul a obchodní kancelář AUSTRADE.

Vzájemné bilaterální vztahy jsou zatím nevyvážené. Převažuje v nich aktivnější přístup a zájem české strany. Vysoké návštěvy se realizovaly především do Austrálie, nikoli však naopak. Ve dnech 2. - 6. února 2010 vykonala oficiální návštěvu Austrálie delegace Senátu Parlamentu ČR vedená předsedou Přemyslem Sobotkou. Doprovázena byla obchodní misí.

Na okraj VS OSN dne 24. září 2010 se setkali ministři zahraničních věcí. Během setkání byla podepsána bilaterální Dohoda o leteckých službách (Air Service Agreement).

Ministři zahraničních věcí obou zemí vedli dne 1. 3. 2011 jednání na okraj zasedání na vysoké úrovni (High-Level Segment) Rady pro lidská práva v Ženevě. V bilaterální části jednání australský protějšek mj. poděkoval za vyřešení otázky navrácení kosterních pozůstatků původních obyvatel Austrálie ze sbírky Moravského zemského muzea.

Dne 16. 9. 2009 došlo v Canbeře k podpisu Smlouvy mezi Českou republikou a Austrálií o sociálním zabezpečení, která byla následně ratifikována v zákonodárných sborech obou zemí. Později dne 28. března 2011 bylo na Velvyslanectví ČR v Canbeře podepsáno Správní ujednání k provádění této smlouvy, která tak 1. 7. 2011 vstoupila v platnost. Smlouva řeší především otázku vyplácení důchodů z Austrálie českým občanům, kteří po dlouhodobém pobytu přesídlili z Austrálie zpět do ČR. Stejný přístup platí ze strany České republiky vůči australským občanům.

Od 28. 10. 2008 se na občany ČR stejně tak jako na občany všech členských zemí EU vztahuje nový online vízový systém „eVisitors“ určený pro udělování víz pro účely turistického pobytu nebo pobytu za obchodním účelem. Při splnění stanovených podmínek může žadatel opakovaně navštívit Austrálii během jednoho roku, přičemž každý pobyt může trvat maximálně 3 měsíce. Během pobytu držitel víza uděleného v tomto systému nesmí pracovat, může však studovat, a to rovněž po dobu maximálně 3 měsíců.

Nejvýraznějšími tématy bilaterální relace jsou z pohledu naší strany australská neochota zařadit ČR do programu WHS / víza k pracovní dovolené/ tak, aby umožnila pobyt většímu množství mladých lidí hradících svůj studijní pobyt částečně prací v Austrálii a australská neochota umožnit občanům ČR s dlouhodobým pobytem v zemi získání australského řidičského průkazu bez zkoušek jen výměnou za český, podobně, jako to umožňuje občanům cca 15 zemí „původní EU“.

Podle posledních odhadů žije v Austrálii cca 27 tisíc českých krajanů (emigranti a jejich potomci, kteří se k české komunitě hlásí, ale i početná generace třicátníků). V každém státu a teritoriích Austrálie s výjimkou Severního teritoria existuje český/česko-slovenský klub. Od roku 2010 se rozvíjí činnost českých školek a škol.

4. Ekonomická charakteristika země

Austrálie je 13. největší světovou ekonomikou (členství ve skupině G 20) s dominantním sektorem služeb – 68% HDP. Bohatství generují velké zásoby nerostných surovin /sektor těžby vytváří 19% HDP a zemědělství. Austrálie má silnou a dlouhodobě stabilní ekonomiku, která konkuruje nejsilnějším evropským státům. Je také důležitým regionálním finančním centrem a jedním ze základních prvků globálního finančního systému. Ukazatel HDP na obyvatele každoročně roste, v roce 2011 dosáhl 67tis.USD, což je víc než Francie či Velká Británie.

Kupní síla obyvatelstva, firem a státního sektoru je vysoká, což Austrálii činí zajímavým obchodním partnerem. V mnoha oborech je Austrálie závislá na dovozu.

4.1. Zhodnocení hospodářského vývoje za minulý rok, předpověď dalšího vývoje

Austrálie se nepotýkala se zásadními problémy vyplývající z globální krize. Austrálie byla v roce 2011 jedna z nejrychleji rostoucích rozvinutých ekonomik světa, HDP rostlo o 2,3%. Původně předpokládaný růst 3,5% se nepodařilo dosáhnout i z důvodu rozsáhlých záplav ve státě Queenslandu, odkud se vyváží černé uhlí a zemědělské komodity. Pro rok 2012 je očekáván růst 2,8%.

Austrálii se dařilo v zahraničním obchodě, velká asijská poptávka po surovinách společně s jejich rostoucí cenou zabezpečuje Austrálii dostatek příjmů z exportu. Austrálie se řadí na 19. příčku světového vývozu i dovozu. Míra inflace se meziročně zvýšila o 3,4%, míra nezaměstnanosti zůstala na relativně nízké úrovni 5,2%. Vláda plánuje mít přebytkový rozpočet v období 2012-13, navíc hodnotou 30% HDP je nejméně veřejně zadluženou zemí OECD.

Nejdiskutovanějšími faktory v loňském roce se stal silný australský dolar a těžební boom. AUD se pohybuje se kolem parity za USD, vůči české koruně je historicky na vysokých hodnotách kolem 20 Kč za 1AUD. Druhým elementem je rozvoj těžby vedoucí ke strukturálním změnám. Strukturální změny se však neprojevují ve velkém pohybu pracovních sil, ale v nárůstu investic (40% všech investic směřuje do těžby) a podílu těžených surovin na exportu, který činí 60% dnes oproti 35% před deseti lety. Dalším účinkem těchto změn je nárůst služeb pro těžební průmysl a problémy výrobního průmyslu, který se kvůli silnému dolaru stává méně konkurenceschopný.

Předpověď dalšího vývoje je pozitivní. The Economist prognózoval v březnu 2012 růst 3,1% a pro rok 2013 dokonce 3,3%. Růst ekonomiky by měl být podpořen domácí poptávkou (nová auta a stavebnictví) i vyšším exportem, udržení nízké míry nezaměstnanosti, inflace by se měla pohybovat kolem 3% a vláda předpokládá snížení rozpočtového deficitu na 1,5% HDP v roce 2012.

Největším rizikem Austrálie zůstává negativní běžný účet platební bilance, zapříčiněný velmi úzkou exportní základnou. Výkyvy počasí jako extrémní sucho nebo naopak deště mají dopad na zemědělskou produkci. Důležitým faktorem je Čína a její investice do těžebního průmyslu a zemědělství.

4.2. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (HDP/obyv., vývoj objemu HDP, podíl odvětví na tvorbě HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti)

1. 1Tab. Porovnání hospodářských agregátů – pětileté období

POLOŽKA / ROK	2007/08	2008/09	2009	2010	2011
HDP (v mld. USD)	1 084,1	1 095,2	982,1	1193,0	1,507
Přírůstek HDP (v %)	3,6	0,7	2,7	2,7	2,3
HDP (v USD/1 obyv.)	50 145	49 986	44,895	53,862	66,983
Míra inflace (v %)	3,7	1,5	2,1	2,4	3,4
Míra nezaměst. (v %)	4,3	5,8	5,5	5,2	5,2
Kurs AUD/USD	0,89	0,83	0,90	0,91	0,97
Kurs AUD/EUR	0,57	0,55	0,58	0,69	0,74
	7,00	3,00	3,75	4,75	4,25

Úroková míra (v %)					
--------------------	--	--	--	--	--

Pozn.: jedná se o údaje v příslušném finančním roce, to je od 1. července do 30. června.

(www.abs.gov.au - Australian System of National Accounts, www.dfat.gov.au, www.rba.gov.au, www.tradingeconomics.com/Economics/GDP-Growth.aspx?Symbol=AUD, <http://www.imf.org>)

V prosinci roku 2010 a v lednu roku 2011 byla značná část Queenslandu postižena rozsáhlými záplavami. Tato oblast země je významným producentem a exportérem černého uhlí a zemědělských komodit, proto došlo k výpadku exportu. Živá zvířata neutrpěla výraznější újmy, nicméně vývoz hovězího dobytka do Indonésie byl rovněž pozastaven na několik měsíců v roce 2011 z důvodů nehumánního způsobu porážky v indonéských jatkách. Celkové škody záplav na zemědělské produkci jsou odhadovány na 500-600 mil. AUD

Přírodní katastrofa měla za následek zpomalení ekonomické výkonnosti Austrálie jako celku. Proto v roce 2011 byl růst HDP nižší než dříve očekávaný 3,5%.

Největší nárůst (kolem 8%) v tvorbě HDP za rok 2011 zaznamenaly velkoobchod, umění a rekreační služby, zdravotnictví a sociální služby. Naopak největší propad zaznamenalo zemědělství a administrativní služby.

Z pohledu zaměstnanosti jsou nejdůležitějšími obory zdravotnictví a sociální služby, maloobchod a stavebnictví. Celkově je v Austrálii 12 milionů praceschopného obyvatelstva.

1. 2Tab. Pracovní trh podle oborů (v tis.) z února 2012

Obor	Počet zaměstnanců
Zdravotnictví a sociální služby	1 352,0
Maloobchod	1 214,3
Stavebnictví	1 021,1
Zpracovatelský průmysl	960,9
Věda a technika	888,4
Vzdělání	829,1
Vládní služby	742,1

Ubytování, restaurace	738,2
Doprava	549,9
Ostatní služby	481,1
Finanční služby	427,2
Velkoobchod	397,5
Zemědělství	332,3
Těžební průmysl	249,7
Telekomunikace	223,8
Realitní služby	211,7
Umění a rekreační služby	203,1

(www.abs.gov.au - Australian Labour Market Statistics cat. no. 6291004)

Pracovní trh sleduje trend příspěvků sektorů do tvorby HDP. I vlivem stárnoucí australské populace sektor zdravotnický a sociální služby zaměstnává od roku 2010 o 145 tis. víc. Další největší dynamiku zažívá těžební průmysl, který přibral 72 tis. pracovníků. Menší nárůst zaznamenává i obor vědy a techniky (o 30 tis. víc za dva roky) či vzdělávání (o 20 tis. více). Zemědělství zaznamenalo úbytek téměř 40 tis. pracovníků za dva roky.

Nezaměstnanost, jejíž hodnota má od poloviny roku 2009 sestupnou tendenci, se v průběhu roku 2010 dále snižovala. Začátkem roku 2011 dosahovala hodnoty 4,9%. Od poloviny roku 2011 však opět nepatrně roste na současných 5,2%.

Míra **inflace** (měřeno indexem spotřebitelských cen) se na konci roku 2011 pohybovala na 3,4%, čímž se dostala nad úroveň pásma 2,5 – 3,0% stanoveného centrální bankou RBA. Výhled RBA na letošní rok je snížení na 2,25%.

Úrokovou míru centrální banka v daném celosvětovém ekonomickém klimatu ponechává na „neutrální“ úrovni 4,25% od prosince 2011, v listopadu 2011 ji snížila z 4,5 %. Hypotečními úroky, které poskytují komerční banky se pohybují v průměru na 7,4% vlivem vyššími náklady na depozitním trhu a na světových finančních trzích.

Australský dolar (AUD) od ledna 2009 stále posiluje a ocitá se na svých maximech jak k dolaru, libře, euru, tak k české koruně. AUD zajišťuje Australanům levnější dovoz zboží a služeb ze zahraničí, současně však zhoršuje konkurenceschopnost australského zboží na zahraničních trzích. Dále ovlivňuje negativně počet turistů a zahraničních studentů.

4.3. Průmysl – struktura, tempo růstu, nosné obory

Jedním z nejdůležitějších, bohatství generujících a exportně nejvýkonnějších odvětví v Austrálii je průmysl těžební, v němž je zaměstnáno téměř 250 000 pracovníků a jejich stavy díky obřím investicím do sektoru budou i nadále růst. Samotný průmysl generuje 10% HDP, dalších 9% s těžbou spojené služby a odvětví.

Austrálie má obrovské zásoby železné rudy (13% světových zásob), mědi (12%), zinku na světě (24%), olova (30%), niklu (37%), uranu (34%), stříbra (17%), uhlí (8%) a zlata (12%) a je jejich předním světovým producentem a vývozcem.

Vývoz surovin, polotovarů a průmyslových materiálů výrazně ovlivňuje hospodářskou stabilitu země včetně kurzu australské měny. Těžební průmysl se podílí na celkovém australském exportu 40%, uhlí představuje 10% podíl. Základnou těžebního průmyslu je Západní Austrálie (45% celkového objemu), významná je však též těžba v Queenslandu (23%) a Novém Jižním Walesu (16%). Nové doly, zejména na strategické suroviny, se otevírají v Jižní Austrálii a v Severním teritoriu. Struktura hlavních dovozců australských surovin se proti minulosti, kdy dominovala EU (41% v roce 1965), výrazně změnila. Dnes směřuje export australských surovin zejména do Asie (Číny, Indie, Japonska a Jižní Koreji). EU dováží pouze 14%. Hlavní položkou čínského dovozu z Austrálie je železná ruda. Čína ji potřebuje pro udržení plného provozu svých oceláren a trvalá a objemná poptávka z Číny je vítaná i na australské straně. Japonsko, na druhé straně zůstává největším odběratelem australského uhlí. Některé firmy jako Rio Tinto nebo BHP jsou světovými hráči a těží suroviny po celém světě.

Ceny komodit zaznamenaly v průběhu globální ekonomické krize prudký výkyv, ale znovu se vrátili na úroveň před krizí. Dokonce tyto rekordní ceny, na základě neutuchající poptávky asijských odběratelů a zlepšující se celosvětové hospodářské situace, předkrizovou úroveň cen komodit překračují.

V posledních několika letech se mezi významné energetické suroviny řadí rovněž zkapalněný zemní plyn (LNG). Na severozápadním pobřeží Austrálie (stát Západní Austrálie) byla rozšířena těžba v pobřežním šelfu. Významný potenciál do budoucna mají i ložiska plynu v uhelných pánvích na severovýchodě země (stát Queensland). Jedná se o takzvaný Coal Seam Gas (CSG) a břidličný plyn (Shale Gas).

4.4. Stavebnictví

Stavebnictví je dalším z důležitých odvětví australského hospodářství. Ve stavebnictví je zaměstnáno přes milion osob. Stavební výroba se v minulém roce podílela zhruba 8% na celkové tvorbě HDP.

V australské rezidenční výstavbě převažují domácí firmy, většinou střední či malé velikosti (s méně než 50 zaměstnanci), pouze v inženýrské výstavbě se prosazují velké mezinárodní společnosti. K nejvýznamnějším stavebním firmám v Austrálii patří Leighton Holdings, Multiplex Constructions, Transfield, Lend Lease a Barclay Mowlem. Základním předpisem upravujícím standardy pro stavebnictví je Building Code of Australia, jehož dodržování je kontrolováno institucí zvanou The Australian Building Codes Board. Australské stavebnictví je výrazně orientováno na tuzemský trh a obdobně naprostá většina vstupů (cca 90%), jak zboží, tak služeb, pochází z domácích zdrojů. V poslední době se střední a velké australské stavební firmy čím dál více snaží prosadit při realizaci velkých infrastrukturních a ostatních stavebních projektů v zemích asijského regionu.

4.5. Zemědělství – vývoj, struktura

Podíla australského zemědělství na tvorbě australského HDP představuje přibližně 2%. I když z hlediska tvorby HDP nepatří zemědělská produkce k hlavním odvětvím místní ekonomiky, zachovává si významnou úlohu zejména na světovém trhu vlny, hovězího a jehněčího masa, cukru a obilovin.

V zemědělství je zaměstnáno 332 000 pracovníků (necelá 3% praceschopného obyvatelstva).

Austrálie má 134 000 zásadně rodinných farem. Průměrná velikost australské farmy je 3200 ha.

Hrubá hodnota australské zemědělské produkce v letech 2010-11 byla 48,7 miliard AUD. 60% veškeré zemědělské produkce směřuje za hranice země. Hodnota zemědělského exportu 2010-11 byla 32,5 mld. USD, což znamená mírný nárůst z 32,1 mld. USD v roce 2008-9. Australské zemědělství zůstává mezinárodně konkurenceschopné díky rostoucí produktivitě. Z 93% je Austrálie potravinově soběstačná.

Základní bariérou většího rozvoje zemědělství jsou omezené vodní zdroje v australském vnitrozemí a omezené investiční zdroje farmářů pro rozsáhlejší irigační systémy. Hlavním faktorem konkurenceschopnosti australské zemědělské výroby je příznivé klima s mírným zimním obdobím. Negativním faktorem, se kterým musí australscí farmáři poměrně často bojovat, je extrémní počasí – sucho nebo záplavy. Na mezinárodním poli pakaustralští zemědělci musí čelit volatilitě směnného kursu, celním tarifům a dotovaným cenám.

4.6. Služby

Australské hospodářství disponuje vyspělou strukturou služeb, které mají vysoký podíl na tvorbě HDP (70% v roce 2010). Čtyři z pěti Australanů pracují ve službách.

Podíl služeb se na celkovém zahraničním obchodě Austrálie v roce 2011 snížil na 16% z loňských 19,6%. Mezi hlavní exportní odvětví služeb patřily v roce 2011 cestovní ruch za účelem vzdělání 14 mld. AUD (pokles o 20% oproti roku 2011), pro rekreační účely 12 mld. AUD, obchodní cesty 3,6 mld. AUD (nárůst o 20% oproti roku 2011) a dále pak doprava, velkoobchod, maloobchod, bankovníctví a pojišťovnictví.

Nejvíce studentů míří do Austrálie z asijských zemí Číny, Indie a Jižní Koreje. Pokles zájmu o studium lze přičíst silnému australskému dolaru a vysokým životním nákladům.

V odvětvích spojených s cestovním ruchem je zaměstnán přes 1 milion lidí (12,5% z celkového počtu praceschopného obyvatelstva). I přes nepříznivý kurs dolaru a přírodní katastrofy přijel stejný počet krátkodobých návštěvníků jako loni. Nejvíce návštěvníků přijíždí do Austrálie z Nového Zélandu (20%), Velké Británie (10%), USA (8%), Japonska a Singapuru a ostatních zemí Asie. Mezi hlavní důvody pro cestu do Austrálie patří dovolená (50%), soukromé návštěvy (21%) a služební cesty (17%). Velký nárůst turistů je z Brazílie. Naopak turisté z Evropy a Japonska ubývají.

1. Tab. Příjezdy krátkodobých návštěvníků ze zahraničí

ROK	POČET
-----	-------

2011	5 900 000
2010	5 900 000
2009	5 604 500
2008	5 581 700
2007	5 656 000
2006	5 248 500

(www.abs.gov.au- International Trade in Goods and Services cat.no. 3401.0)

V červnu 2006 se propojila Australian Stock exchange a Sydney Future Exchange a vznikla tak osmá největší burza na světě. Austrálie zároveň zaujímá jednu z nejpřednějších pozic v počtu obyvatel obchodujících na burze. (Více než 50% dospělé populace je držiteli akcií).

Ve finančních a pojišťovacích službách je zaměstnáno 427 000 lidí. Austrálie se stala obchodním centrem pro regionální zastoupení řady mezinárodních společností pro Austrálii, Nový Zéland, jihovýchodní Asii a Oceánii. Anglofonní, dvojjazyčná (vč. znalosti asijských jazyků), odborně kvalifikovaná pracovní síla, světová úroveň dopravního spojení a telekomunikací, nižší provozní náklady a příznivější životní podmínky než v asijských velkoměstech jsou základem úspěchu při získávání zahraničních investic do hlavních městských aglomerací.

Na vysoké úrovni je také inženýrské poradenství nebo softwarové služby. Australský trh s informačními a komunikačními službami představuje 89 mld. AUD. Přibližně 25 000 specializovaných firem zaměstnává 224 000 osob. Na vývozu profesionálních služeb se významně podílí vzdělávací odborné kurzy, jazykové kurzy a dlouhodobé studijní pobyty zahraničních studentů (do velké míry z asijských zemí) v hodnotě cca 3,5 mld. AUD ročně.

Významným prvkem, který rapidně mění australské obchodní zvyklosti, je elektronický obchod (e-commerce). Australská vláda prostřednictvím Národního úřadu pro informační ekonomiku (NOIE) aktivně propaguje využívání nových informačních technologií.

4.7. Infrastruktura (doprava, telekomunikace, energetika – z toho jaderná)

Austrálie má i přes svou rozlohu velmi vyspělou infrastrukturu v letecké, silniční, železniční i námořní dopravě, telekomunikacích, energetice a vodohospodářství. V dopravě je v současné době zaměstnáno 550 000 lidí a v telekomunikacích 224 000 lidí.

Motivací vybudování vyspělé infrastruktury dopravy a telekomunikací byla nutnost překonávání velkých geografických vzdáleností. Námořní a letecká doprava patří k životně důležitým odvětvím australského hospodářství. V provozu je okolo 270 letišť a přes 700 registrovaných přistávacích ploch, na kterých operuje cca 200 místních i mezinárodních leteckých přepravců. Mezinárodní letiště jsou v Sydney, Melbourne, Brisbane, Perthu, Darwinu a v Cairnsu. V objemu námořní přepravy se Austrálie s více než 500 miliony tun řadí na 5. místo ve světě. Po moři se přepravuje 99% australského importu a přes 96% exportu. Hlavními komerčními přístavy jsou Melbourne, Sydney, Brisbane, Fremantle (Perth) a Adelaide.

Austrálie disponuje obstojnou silniční sítí, která je ze státních i federálních zdrojů postupně zdokonalována. Po silnici se dosud uskutečňuje většina vnitrostátní přepravy zboží. Všechny hlavní tahy a spojnice mezi nejdůležitějšími městy jsou zpevněné, přibývá rychlostních silnic a dálnic. Největší města Adelaide, Melbourne, Sydney a Brisbane však dosud nejsou propojena standardní čtyřproudou dálnicí. Místní komunikace, zejména ve vnitrozemí, jsou často nezpevněné, většinou však pravidelně a dobře udržované. V Austrálii je registrováno celkem téměř 14 milionů vozidel, jeden z nejvyšších počtů na obyvatele na světě.

Ve vnitrostátní nákladní přepravě je důležitá i železniční doprava, která je předmětem postupné privatizace a modernizace. Vládní program pro reformu v této oblasti byl představen v listopadu 1996. Celková délka železničních tratí činila v r. 2006 cca 39 000 km. Železnice spojuje jižní produkční oblasti Austrálie (Adelaide, Melbourne) se strategickým severem, odkud vede přímé a relativně krátké námořní spojení na asijská odbytíště. Tím se přeprava zemědělských produktů i minerálních surovin nepoměrně zrychlila a zefektivnila. Železniční přeprava osob skomírá vinou pomalé přepravní rychlosti (max. 80 km/h) a řídkosti spojů. Nicméně v roce 2002 byla vydána studie řešící možnosti propojení východního pobřeží rychlovlakem. K praktické realizaci však dosud nedošlo, navzdory oživení této myšlenky v roce 2011.

Surovinová základna (uhlí, plyn) a částečně vodní toky (Tasmánie, Nový Jižní Wales) jsou nosnou silou pro soběstačnost ve výrobě elektrické energie. Pokud se týká přírodních zdrojů energie, Austrálie je považována za energetickou zásobárnu světa 21. století.

Telekomunikace jsou další významnou součástí australské infrastruktury. Na 22,3 mil. obyvatel v současné době připadá 21 mil. mobilních telefonů, z čehož polovina smartphonů. Na plně deregulovaném trhu se prezentuje 35 telekomunikačních firem. K nejvýznamnějším patří Telstra, Optus, Primus, AAPT a Vodafone. Mobilní sítě GSM provozují Telstra, Optus, Vodafone, 3G a Virgin mobile. V roce 2000 byl dokončen kompletní přechod z analogového systému na systém digitální.

Austrálie je v současné době na 24. místě na světě v celkovém počtu pravidelných uživatelů internetu (17 milionů). Počet internetových přípojek dosáhl v červnu 2011 počtu 10,9 milionu,

z toho připadá 6,7 milionů připojení na domácnosti a zbytek na podnikovou sféru a státní správu. 95% připojení je k vysokorychlostnímu internetu. Nejrychleji rostoucí užívanou technologií je bezdrátové připojení. 18% nárůst zaznamenává mobilní internetové připojení, od prosince 2010 z 8,1 mil. na 9,6 mil. v červnu 2011. Velkou oblibu si získávají tabletové počítače, dnes je používá 18% domácností a v roce 2013 se jejich podíl odhaduje na 38%. Polovina australských uživatelů internetu je nejméně jednou týdně aktivní na sociálních sítích.

Australská vláda se rozhodla zmodernizovat internetové připojení a poskytnout všem uživatelům vysokorychlostní připojení. Plán se jmenuje National Broadband Network. Celkové pokrytí Austrálie optickými vlákny, satelity a bezdrátovým spojením má stát 27,5 mld. AUD. Hlavním cílem je podpořit

ekonomický růst spojený s e-businessem, digitálním vzděláváním, teleworkingem a výzkumem a vývojem. Do roku 2020 se chce Austrálie stát globálním digitálním lídrem.

Energetika

V roce 2009–10, Austrálie vyrobila 17 282 petajoulů energie, třikrát víc než byla její domácí spotřeba. 13 710 petajoulů energie Austrálie vyvezla..Z vývozu energie podle surovin převažuje uhlí s 60%, následuje uran s 25%. Roste podíl zkapalněného plynu LNG, vzhledem k obrovským investicím v Západní Austrálie do sektoru LNG má Austrálie do 15 let předběhnout Katar v jeho vývozu. Austrálie dováží jen ropu a ropné deriváty

Primárním zdrojem energie v období 2009-10 bylo v Austrálii z 37,5 % černé a hnědé uhlí,

z 34,6 % ropa, z 23,1% zemní plyn, 4,8% z obnovitelných zdrojů (plyn z biomasy, sluneční, větrná a geotermální energie). Během pěti let se podíl uhlí snížil o 0,5%, podíl ropy klesl o 2,3%. Naproti tomu podíl zemního plynu vzrostl o 5% a obnovitelné zdroje o 1,1%.

Téměř ¾ elektrické energie je vyrobeno spalováním černého a hnědého uhlí.

Tab. Výroba elektrické energie podle zdroje

Zdroj	2009-10 v GWh	2009-10 meziroční změna v %	5ti letý průměrný růst	Podíl v %
Černé uhlí	124 478	-3,7	-0,9	51,5
Hnědé uhlí	55 968	-0,9	-1,8	23,2
Zemní plyn	36 223	1	2,3	15
Ropa	2 691	-11,6	6,8	1,1
Ostatní	2 496	4,2	na	1
Biomasa	2 113	9,1	2,4	0,9
Vítr	4 798	26	40,2	2
Voda	12 522	13	-4,3	5,2
Slunce	278	78,2	25,2	0,1
celkem	241 566	-1,2	-0,2	100

Zdroj: http://adl.brs.gov.au/data/warehouse/pe_abares99010610/EnergyUpdate_2011_REPORT.pdf

V současné době je obnovitelným zdrojům energie věnována značná pozornost a jejich podíl do budoucna poroste. Australská vláda se zavázala zvýšit podíl obnovitelných zdrojů na celkové výrobě elektrické energie na 20% do roku 2020. V současné době je Austrálie největším emitentem CO₂ na osobu na světě. Aby se tohoto prvenství zbavila, od 1.7.2012 vláda zavádí u místního průmyslu nepopulární uhlíkovou daň.

Nedostatek vodních zdrojů v některých částech země byl již v minulosti důvodem pozornosti věnované vodohospodářství. Ve druhé polovině 20. století byla realizována řada projektů na zavlažování rozsáhlých oblastí ve vnitrozemí. Nejvýznamnějším byl tzv. Snowy Mountains Scheme, kdy byla vybudována soustava přehrad na divokých horských řekách Sněžných hor na pomezí států Nový Jižní Wales a Victoria, která umožnila regulaci jejich toků směrem na západ do suchého vnitrozemí. Díky tomu byly velké plochy nevyužité půdy uzpůsobeny pro pěstování komerčních zemědělských plodin.

Austrálie v současné době neprovozuje žádnou jadernou elektrárnu, její jediný jaderný reaktor o maximálním výkonu cca 10 MW se nachází ve výzkumném centru Australian Nuclear Science & Technology Organisation (www.ansto.gov.au) v Lucas Heights na jihozápadě Sydney. Budoucí potenciální rozvoj jaderné energetiky je předmětem vyhraněných polemik jak na politické úrovni, tak mezi veřejností. Austrálie se rozhodla na konci roku 2011 umožnit vývoz uranu do Indie, země, která není signatářem smlouvy o nešíření jaderných zbraní.

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

V červenci 2011 australská vláda schválila novou koncepci rozvojové pomoci s cílem zefektivnit její výsledky. Objem pomoci bude postupně růst tak, aby dosáhl v roce 2015-16 0,5% hrubého domácího příjmu a dosáhl dnešního dvojnásobku 8 mld. AUD. V koncepci je kladen důraz na větší zapojení australských subjektů – nevládních organizací, dobrovolníků, firem a vzdělávacích zařízení.

Ve fiskálním roce 2010/2011 poskytla oficiální rozvojovou pomoc v hodnotě 4,36 mld. AUD. Tato částka představovala 0,33% hrubého domácího příjmu.

1. 1Tab. Příjemci australské zahraniční pomoci ve finančním roce 2010/2011

PŘÍJEMCI	MIL. AUD
Východní Asie	1122,1
Indonésie	446,0

Filipíny	118,8
Východní Timor	112,0
Vietnam	127,4
Kambodža	68,0
Pacifické ostrovy	1116,3
Papua Nová Guinea	454,1
Šalomounovy ostrovy	269,1
Vanuatu	59,1
Fidži	36,0
Afrika	290,7
Blízký východ	50,3
Jižní a západní Asie	477,2
Irák	43,3
Afghánistán	109,7
Pákistán	119,3
Bangladéš	75,4
Srí Lanka	52,5
Indie	26,3
Nepál	26,1

<http://www.aisaid.gov.au/anrep/rep11/pdf/anrep10-11appendices.pdf>

V případě některých zemí se nejedná o klasickou rozvojovou pomoc, ale o faktické finanční vedení státní správy (Šalomounovy ostrovy, Papua Nová Guinea). Austrálie považuje za prioritní země z hlediska rozvojové pomoci Indonésii, PNG, Šalomounovy ostrovy, také však Afghánistán a Pákistán.

5. Finanční a daňový sektor

5.1. Státní rozpočet – příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet se v Austrálii sestavuje pro fiskální rok od 1.7. do 30.6. Následující porovnání je tedy ponecháno za finanční, nikoliv kalendářní roky.

1. 1Tab. Státní rozpočet - srovnání za posledních 5 let

POLOŽKA / ROK	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Příjmy (v mld. AUD)	247	319	292,8	310,8	342,4
Výdaje (v mld. AUD)	236	292,5	339,2	350,8	362,1
Saldo (v mld. AUD)	+11	+26,5	-46,4	- 40,0	-22,6

Příjmy státního rozpočtu na léta 2011/2012 jsou stanoveny na částku 342,4 miliardy AUD (376 mld. USD) a výdaje na částku 362,1 miliardy AUD (398 mld. USD). Při zohlednění všech položek, které ovlivňují výši deficitu, vychází deficit navrženého státního rozpočtu na 22,6 mld. AUD (1,5% HDP). Státní rozpočet na finanční rok 2011/2012 počítá s nižším deficitem, než kterého bylo dosaženo v předchozích letech a nebýt přírodních katastrof, které Austrálii zasáhly na počátku roku 2011 (rozsáhlé povodně a cyklon Yasi), byl by deficit navrženého rozpočtu pravděpodobně ještě nižší. Rozpočet na finanční rok 2012/2013 je nadále uvažován jako přebytkový (3,5 mld. AUD), což potvrzuje odhodlání současné vlády dostát v tomto ohledu svým slibům. Rozpočet vychází z předpokladu příznivého vývoje australské ekonomiky, kterou táhne dopředu boom těžebního průmyslu způsobený vysokou poptávkou po surovinách a růstem jejich cen.

Státní rozpočet byl představen jako rozpočet, který musí absorbovat tlak na vytváření nových pracovních míst, vyvolaný pozitivním vývojem ekonomiky a přílivem investic v oblasti těžebního průmyslu. Jednou z hlavních priorit rozpočtu je proto zajištění co nejvyšší participace praceschopného obyvatelstva v pracovním procesu. Na výdaje spojené s růstem zaměstnanosti a zvyšováním kvalifikace je v rozpočtu vyčleněno 558 milionů AUD prostřednictvím National Workforce Development Fund a dalších 1,75 miliardy AUD je určeno pro jednotlivé státy a teritoria. V průběhu příštích šesti let budou za účelem zvyšování kvalifikace zaměstnanců uvolněny celkem 3 miliardy AUD. Dalšími prioritami návrhu rozpočtu je budování infrastruktury, zlepšování lékařské péče a školní přípravy, podpora rodinám s nízkými příjmy, podpora

regionům a malým a středním podnikům a zlepšení fungování daňového systému se zaměřením na jeho vyváženost.

Hlavními příjmovými položkami rozpočtu jsou příjmy z daně ze mzdy (137 mld. AUD), z daní firem a společností (68 mld. AUD) a z prodejních daní (51 mld. AUD). Hlavními výdajovými položkami jsou sociální dávky (115 mld. AUD), služby státu (93 mld. AUD) a výdaje na zdravotnictví (57 mld. AUD), školství (33 mld. AUD) a obranu (21 mld. AUD).

5.2. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let)

Deficit běžného účtu platební bilance za finanční rok 2010/11 klesl oproti minulému období o 63% na 33 miliard AUD zejména díky vývozu služeb. Negativní saldo kapitálového účtu se ještě prohloubilo na 0,5 mld. AUD, hodnota finančního účtu klesla o 63% na 33,4 mld. AUD.

1. 1Tab. Platební bilance – srovnání poslední tři roky v mil. AUD

POLOŽKA / ROK	2008/9	2009/10	2010/11
Běžný účet	- 38 780	- 54 072	- 33 025
Kapitálový účet	-611	-289	-556
Finanční účet	40 484	54 476	33 445

(www.abs.gov.au- Balance of Payments and International Investment Position Tab. 5302- pdf)

5.3. Zahraniční zadluženost, dluhová služba

K prosinci 2011 činila celková částka čisté zahraniční zadluženosti 735,4 mld AUD, což představuje zhruba 52% HDP. O rok předtím byla 650,2 mld. AUD. V ročním porovnání došlo k 13% růstu. Půjčky soukromého sektoru činily 531,8 mld. AUD a zahraniční dluh veřejného sektoru vč. finančních institucí činil 203,5 mld. AUD.

V posledních letech výšeaustralského dluhu rapidně rostla. Mezi roky 1976 a 2008 se zahraniční dluh zvýšil z 8 miliard AUD na 1 072 mld. AUD, neboli z 9% na 95% HDP. 95% HDP hrubé zadluženost je nejvyšší údaj v celé historii. Čistá zadluženost se zvýšila ze 3 mld. AUD na 600 mld. AUD, neboli ze 4% na 53% HDP.

Částka hrubých úroků placených do zahraničí se v 60. a 70. letech minulého století pohybovala ve výši 0,5% HDP. V letech 2007-08 však dosahovala hodnoty 3,8% HDP.

74% hrubé zadluženosti v roce 2008 představovala zadluženost privátního sektoru. Na vládu a centrální banku tak v roce 2008 připadlo 26% celkové hrubé zadluženosti. Největšími dlužníky jsou přitom privátní finanční instituce. Největšími věřiteli Austrálie byly v roce 2007 Velká Británie a Spojené státy, s podílem 23%, resp. 22% hrubého zahraničního dluhu.

5.4. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Činnost bankovního sektoru je upravena zákonem Banking Act 1959. Bankovníctví prošlo od počátku 80. let procesem deregulace a privatizace včetně účasti zahraničních bank. V poslední době se objevují poměrně intenzivní signály o možných fúzích mezi některými australskými bankami s cílem vytvořit silné bankovní skupiny schopné konkurence na světových finančních trzích.

Finanční trhy jsou regulovány australskou centrální bankou (Reserve Bank of Australia, RBA). Od roku 1992 je liberalizován přístup zahraničních bank, jejichž pobočky tvoří téměř polovinu více než 50ti v Austrálii registrovaných bank. Pobočky zahraničních bank se mohou účastnit operací na kapitálovém trhu. Komerční banky poskytují kromě půjček pro podnikatelskou a privátní sféru veškerou škálu služeb včetně pojištění a burzovních operací.

Finanční služby jsou velmi efektivní s pružným platebním systémem a využívající řadu výhod elektronizace včetně praktického systému platebních a úvěrových karet (EFTPOS).

Hlavní komerční banky jsou podle velikosti základního kapitálu National Australia Bank, Commonwealth Bank, Westpac a ANZ Banking Group. S těmito bankami udržují korespondenční styk hlavní české banky (ČSOB, Komerční banka, UniCredit Bank).

5.5. Daňový systém

Austrálie má třístupňový systém zdanění a to konkrétně ze strany federace, států a také na lokální úrovni. V porovnání s ostatními ekonomikami OECD je daňové zatížení nižší. Nejvíce diskusí v posledních měsících vyvolalo schválení tzv. uhlíkové daně na podzim 2011, její zavedení proběhne od 1. července 2012. V roce 2015 má začít fungovat systém prodeje emisních povolenek. Lídr opoziční liberální strany však slibuje zrušit tuto daň, pokud se dostane k moci. Vášně vyvolává i vládní snaha o zavedení těžební daně.

Přímé a nepřímé daně

Stejně jako u většiny států OECD tvoří převážnou část výběru daní daně přímé (68%). Do této kategorie se řadí daně z mezd (salaries, wages), celkových mezd (payroll) a zisků (profits). Zbývající část výběru daní pochází z nepřímých daní jako je DPH (zde GST), cla (excise duties, custom duties) a daně z nemovitostí (property tax). V celkovém objemu daní má téměř 60% daní původ v dani z příjmů, 5% v dani z celkových mezd a 35% v dani z nepřímých daní.

V porovnání celkového zdanění příjmu jednotlivců, který zahrnuje daň z příjmu, daň na sociální zabezpečení a daně z celkových mezd, se Austrálie umístila v rámci OECD mezi státy s nejnižšími hodnotami.

Z pohledu složení nepřímých daní tvoří většinu DPH a zbytek pak daň z nemovitostí.

Federální fiskální systém

Daně patří k zásadním příjmům státního rozpočtu. 40% z celkových příjmů tvoří daň z příjmů jednotlivců (personal income tax). Ta v sobě slučuje gross income tax withholding, gross other individuals' income tax a individuals' refunds. Další 3% připadá na superannuation taxes a 1% na fringe benefits payments. 24% příjmů z daní tvoří příjmy společností (company income) a z petroleum resource rent taxation. Daň z prodeje (GST) činí 15%. Zbytkových 10% zabezpečují cla (excise and customs duties). (Australian Government tax mix)

Daň z příjmu

Jedná se o progresivní daň, která se odvíjí z výše příjmu jednotlivce. Jinému zdanění podléhají rezidenti a nerezidenti. Medicare levy je povinným komponentem zdravotního pojištění a Low Income Tax Offset se týká osob v nízké příjmové kategorii.

DPH (GST)

Jedná se o spotřební daň ve výši 10%, kterou je zatížena většina zboží a služeb a aplikuje se během celého procesu dodávky zboží.

Daň zdravotního pojištění (medicare levy)

Tato daň závisí na konkrétních příjmech jednotlivce a dosahuje hodnoty 1,5% zdanitelného příjmu. Daňová kompenzace (offset) může výjimečně snížit výšku tyto daně. Nejedná se o povinnou daň pro nerezidenty.

Přirážka k dani ze zdravotní péči (medicare levy surcharge)

Jedná se o navýšení daně o 1% z hodnoty příjmu pro osoby a rodiny, které mají příjmy vyšší než je nastaven práh a nemají soukromého lékaře.

Daň z odvodu do penzijního fondu (superannuation funds taxation)

Do fondu je přispíváno odpočtem z daně z příjmu v hodnotě 15%.

Daň z pohonných hmot

Spotřební daň (excise duty) na benzín představuje 71,88 centů za litr, na naftu 60,14 centů za litra, na LPG 12,5 centů za litr.

Daňová kompenzace pro osoby s nízkými příjmy (low income tax offset -LITO)

Podpora pro osoby s nejnižšími příjmy se v červenci 2008 zvýšila ze 750 AUD na 1 200 AUD, v červenci 2009 dosáhla hodnoty 1 350 AUD a od července 2010 hodnoty 1 500 AUD.

Zdanění příjmů společností (company income taxation)

Celková hodnota této daně je 30 % a týká se všech akciových i neakciových společností typu s.r.o. a pod. (incorporated and unincorporated associations).

Zemědělské daně (agricultural levies)

Aktuální nutnost daně si určuje samo odvětví. Získané prostředky směřují do propagace, výzkumu a rozvoje. K výběru daně pak dochází při prvním prodeji primárního výrobce.

Vyrovňovací daň z vína (wine equalisation tax)

Této dani podléhají vína, medovina, mošty a saké. Jedná se o daň ad valorem, která představuje 29% z konečné velkoobchodní ceny, ve výjimečných případech dosahuje úrovně 50% maloobchodní ceny. Výrobci mají nárok na rabat z prvních 500 000 AUD zaplacených v dani za rok.

Daň nezletilých osob

Některé příjmy osob do 18 let podléhají vyššímu zdanění. V případě ročního příjmu nepřesahujícího 1 667 AUD není povinností podávat daňové přiznání (tax return).

Daň z luxusních vozidel (luxury car tax)

Počínaje 1.červencem 2008 je prodej luxusních osobních vozů zatížen 33% daní. Práh pro kategorii „luxusní“ je stanoven na ceně 57 123 AUD a každý rok se tato hodnota odvíjí od CPI (consumer price index).

30 % rabat při péči o dítě (30% child care tax rebate)

Cílem je pokrýt 30% nákladů na péči o dítě, které se počítají na každé dítě a každý rok zvlášť. Maximální částka je 4 096 AUD. Nejedná se o vyplácenou částkou ale o slevu na daních.

Přídavky na děti (baby bonus)

Roční příspěvek pro matku do dovršení pátého roku dítěte. Není závislý na jiných rodinných podporách.

Daň z kapitálových zisků (CGT- Capital gains tax)

Jedná se o součást daně z příjmu pro osoby, které takového zisk dosáhly. Mezi zdaňovaný majetek se počítají nemovitosti, podíly, svěřené jednotky (units in a trust or managed investment fund) a splátky (collectables).

Cla

Mezi hlavní položky podléhající clu patří ropa a ostatní paliva (benzín a letecký benzín, diesel, biodiesel, letecký kerosin, tepelní oleje,...), mazací oleje, tabák, alkohol (kromě vína). V rámci alkoholických nápojů je pro stanovení cla důležitý obsah alkoholu a u tabákových výrobků jejich složení.

6. Zahraniční obchod země

6.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo – tabulka

Obrat zahraničního obchodu Austrálie dosáhl ve finančním roce 2010- 2011 hodnoty 574,1 mld. AUD , meziročně se o 9% zvýšil. Důvodem růstu zahraničního obchodu byly především zvyšující se poptávka po surovinách a růst jejich cen. Výše vývozu dosáhla v roce 2011 hodnoty 297,5 mld. AUD a výše dovozu dosáhla hodnoty 276,6 mld. AUD. Bilanceaustralského zahraničního obchodu v roce 2011 askončila s aktivním saldem 20,9 mld. AUD.

1. 1Tab. Obchodní bilance zboží a služeb za uplynulá období (v mld. AUD):

POLOŽKA / ROK	2007	2008	2009	2010	2011
Vývoz	217,8	277,2	249,7	284,6	297,5
Dovoz	237,9	286,3	257,2	267,8	276,6
Obrat	455,7	563,5	506,9	552,4	574,1
Saldo	-20,1	-9,1	-7,5	+16,8	+20,9

<http://www.dfat.gov.au/publications/stats-pubs/cot-fy-2010-11.pdf>

6.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Největšími obchodními partnery Austrálie v obchodu se zbožím a službami byly v roce 2011 asijské země (ČLR, Japonsko, ASEAN), země EU a Spojené státy. Největšími jednotlivými obchodními partnery Austrálie byly v roce 2011 ČLR, Japonsko a USA.

Evropská unie jako celek patřila tradičně k největší obchodním partnerům Austrálie. V období let 1996 až 2008 se v objemu vzájemného obchodu bezpečně držela na 1. místě a ostatníaustralské obchodní partnery převyšovala především v exportu. V roce 2009 byla však nucena přenechat prvenství v objemu vzájemného obchodu Číně.

V roce 2011 EU byla čtvrtým největším obchodním partnerem Austrálie ve vzájemném obchodu zboží a také čtvrtým nejvýznamnějším obchodním partnerem ve vzájemném obchodu zboží a služeb, z pohledu služeb si EU stále udržuje prvenství jako nejdůležitější partner Austrálie.

Vzájemný obchod EU s Austrálií se po globální ekonomické krizi ještě nevzpamatoval. Obchodní bilance mezi EU a Austrálií je stále ve prospěch EU - v roce 2011 v hodnotě 25 mld. AUD. Jejich výměna představuje 20% celkovéhoaustralského objemu vyvážených a dovážených služeb, v hodnotovém vyjádření 21 mld. AUD.

EU zůstává nejvýznamnějším investorem v Austrálii a druhou nejvýznamnější destináci-australských investorů. Evropské společnosti v Austrálii generují přímo či nepřímo zhruba 1,4 mil. pracovních míst, což tvoří 12,6% celkové pracovní síly Austrálie.

V roce 2011 vývoz zboží z EU dosáhl hodnoty 38,5 miliardy AUD. V porovnání s rokem 2010, kdy hodnota vývozu dosáhla 38,4 miliardy AUD se jedná o nepatrný vzestup. Před krizí, v roce 2008 dosáhl unijní vývoz do Austrálie hodnoty 47,5 mld. AUD, což je o 19% více než v roce 2011. Oproti tomuaustralský vývoz zboží do EU v roce 2011 se v porovnání s rokem předchozím snížil o 4% a dosáhl hodnoty 17,9 mld. AUD. Kromě toho byl o celych 21% nižší než v roce 2008.

Faktorem, který ovlivnil v roce 2011 výši obchodní výměny mezi EU a Austrálií nejvíce, je dozvuk ekonomické krize a krize eurozóny. Trend ekonomické expanze asijských ekonomik a jejich rychlejší stabilizace v době po krizi, a naopak nižší výkon hospodářství některých zemí EU, se promítl do statistiky obchodní výměny roku 2011. Vedle Japonska a Jižní Koreji jsou Čína, společenství ASEAN a Indie největšími odběratel-australských surovin, což je ve statistikách vzájemného obchodu s Austrálií posouvá v posledních letech stále výše.

6.3. Komoditní struktura

I.1.1 Australský vývoz

Největším odběrateleaustralského zboží a služeb v roce 2010/11 byla ČLR, dále Japonsko a na třetím místě země EU. Do Japonska a Číny vyváží Austrálie především suroviny, ve vývozu do zemí EU však již tyto komodity tak výrazně nedominují. Hlavními dovozci-australského zboží ze zemí EU byly v roce 2010/11 Velká Británie, Nizozemí a Německo.

1. 1Tab. Nejvýznamnější obchodní partneři Austrálie ve vývozu v roce 2010/11 (mld. AUD)

Stát	Zboží	Služby	Celkem	Podíl
1. Čína	64,855	5,662	70,517	23.7
2. Japonsko	46,951	1,956	48,907	16.4
3. Jižní Korea	22,573	1,735	24,308	8.2

4. Indie	15,765	2,501	18,266	6.1
5. USA	9,069	5,176	14,245	4.8
6. Nový Zéland	7,703	3,348	11,051	3.7
7. Velká Británie	6,604	3,992	10,596	3.6
8. Taiwan	9,109	517	9,626	3.2
9. Singapur	5,466	2,823	8,289	2.8
10. Thajsko	6,955	978	7,933	2.7
Celkem vývoz	246,975	50,570	297,545	
Evropská Unie	17,868	8,264	26,132	8.8

<https://www.dfat.gov.au/publications/stats-pubs/cot-fy-2010-11.pdf>

I.1.2 Australský dovoz

Největším vývozcem do Austrálie byla v roce 2011 EU, Čína a USA, dále následovalo Japonsko a Singapur. Ze zemí EU pak Německo, Velká Británie, Itálie a Francie. V australském dovozu ze zemí EU dominují produkty zpracovatelského průmyslu (62,7%), především léky a automobily a dále služby.

1. 2Tab. Nejvýznamnější obchodní partneři Austrálie v dovozu v roce 2010/11 (mld.AUD)

Stát	Zboží	Služby	Celkem	Podíl
1. Čína	41,109	1,639	42,748	15.5
2. USA	25,970	10,359	36,329	13.1
3. Japonsko	16,692	2,132	18,824	6.8
4. Singapur	11,419	3,724	15,143	5.5
5. Německo	10,247	1,448	11,695	4.2

6. Thajsko	9,117	2,036	11,153	4.0
7. Velká Britanie	5,985	4,891	10,876	3.9
8. Nový Zéland	7,364	2,713	10,077	3.6
9. Malajsie	8,815	1,242	10,057	3.6
10. Indonésie	5,751	2,065	7,816	2.8
Celkem vývoz	219,267	57,360	276,627	
Evropská Unie	38,515	13,061	51,576	18.6

<https://www.dfat.gov.au/publications/stats-pubs/cot-fy-2010-11.pdf>

I.2 Komoditní struktura

I.2.1 Export

Mezi nejdůležitější položky australského vývozu patřily v roce 2011 tradičně primární produkty, zejména nerostné suroviny, a zemědělské komodity (64%) a dále služby (20%). Hlavními australskými vývozními komoditami v hodnotovém vyjádření byly v roce 2011 železná ruda, uhlí, zlato, ropa a plyn. V zemědělské produkci vývoz pšenice a v sektoru služeb pak vzdělávání a cestovní ruch. Navzdory doznívající celosvětové hospodářské krizi poptávka po australských komoditách především v asijských zemích nadále rostla.

1. 3Tab. 10 nejdůležitějších položek australského vývozu 2011:

POLOŽKA	HODNOTA (mld. AUD)
1. železná ruda	58,4
2. uhlí	43,8
3. vzdělávací služby	15,8
4. zlato	14,3

5. cestovní ruch (mimo vzdělávání)	11,9
6. surová ropa	11,1
7. zemní plyn	10,3
8. pšenice	5,5
9. hliníkové rudy	5,3
10. měděné rudy a koncentráty	5,1

(<https://www.dfat.gov.au/publications/stats-pubs/cot-fy-2010-11.pdf>)

Průběh hospodářské krize v roce 2009 poznamenal v nejvyšší míře vývoz uhlí. Celkové hodnoty vývozu jednotlivých komodit reflektují nejen objemy, ale významným způsobem i ceny těchto komodit (viz kapitola IV.3). Není bez zajímavosti, že hlavním odběratelemaustralského uhlí je Japonsko, v porovnání s železnou rudou, která v nejvyšší míře putuje do ČR. Dopady hospodářské krize na tyto ekonomiky byly rozličné, což se potažmo promítá i do exportu těchto komodit z Austrálie. Toto jen podtrhuje významnou provázanost australské ekonomiky na ekonomiky Asie.

V roce 2011 právě železná ruda zaznamenala největší nárůst ve vývozu, především stálým odběrem čínských zákazníků, ale hlavně i rostoucích cen komodit všeobecně.

I.2.2 Import

Nejsilnější položkou je cestovní ruch, jehož hodnota se zvýšila o 11% a dovoz surové ropy se zvýšil o 30%.

V dovozu měl v roce 2011 rozhodující podíl dovoz průmyslových výrobků a zařízení (72%). Podíl celé skupiny primárních produktů na celkovém dovozu činí 22%.

1. 4Tab. 10 Nejdůležitějších položek australského dovozu v r. 2011:

POLOŽKA	HODNOTA(mld.AUD)
1. cestovní ruch (kromě vzdělání)	21,7
2. surová ropa	19,3

3. osobní automobily	14,5
4. rafinovaná ropa	11,3
5. léčiva (včetně veterinárních)	8,2
6. telekomunikační zařízení	7,9
7. výpočetní technika	6,4
8. nákladní dopravní prostředky	5,5
9. zlato	5,0
10. stavebnictví – zařízení a součástky	3,3

(<https://www.dfat.gov.au/publications/stats-pubs/cot-fy-2010-11.pdf>)

6.4. Dovození podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Vývozní a dovozní režim je široce liberalizován. Celní kontrola je prováděna administrativně a zdánlivě formálně. Při porušení předpisů, nesprávné deklaraci apod. však hrozí velmi vysoké pokuty, eventuálně zabavení zboží.

Ve vývozu jsou uplatňovány předpisy na označování a balení exportního zboží. Vývozní cla v současné době nejsou uplatňována na žádný druh zboží. V roce 1997 byly zrušeny i licence na vývoz některých surovin a minerálů vydávané ministerstvem primárních odvětví. V případě vývozu strategických surovin jako je uran nebo thorium, podléhá licenci každý jednotlivý obchodní případ a vývozce musí mít vývozní povolení. Licencování vývozu zbraní a materiálů dvojího užití je v gesci ministerstva obrany.

Komodity, jejichž vývoz je koordinován státními marketingovými společnostmi, musí splňovat podmínky těchto institucí a v některých případech se vyžaduje k vývozu jejich souhlas. Vývoz vybraných komodit mohou provozovat pouze licencovaní vývozci, u nichž je záruka příslušné kvalifikace k odbornému provedení vývozní operace. Důvodem je ochrana image nosných vývozních komodit na světových trzích. Dále platí absolutní zákaz vývozu všech chráněných živočišných druhů a některých předmětů historické hodnoty.

Austrálie jako člen WTO zastává pozitivní přístup k liberalizaci mezinárodního obchodu - zejména v oblasti zemědělských komodit. Hlavním cílem tohoto přístupu je zlepšení podmínek pro přístup vlastních zemědělských produktů na světové trhy.

Dovoz zboží do Austrálie podléhá celní kontrole a výběru cla spolu s daní z přidané hodnoty (GST). Austrálie používá mezinárodní celní klasifikace harmonizovaného celního sazebníku (Australian Customs

Tariff). Dovošní cla mají ochranný efekt pro místní zpracovatelský průmysl a u položek, které v Austrálii nejsou vyráběny, je celní tarif většinou nulový. Celkově se celní sazby pohybují v rozmezí 0% - 10%.

Preferenční celní sazby jsou aplikovány na základě bilaterálních dohod v případě Kanady, Papuy Nové Guiney (dále jen PNG), Malajsie a tichomořských ostrovů na základě dohody SPARTECA (South Pacific Regional Trade and Economic Cooperation Agreement). Celní sazby snížené o 5% (kromě textilních, oděvních výrobků, obuvi a některých ocelářských produktů) jsou poskytovány na základě GSP rozvojovým zemím. Od 1. 7. 1994 poskytuje Austrálie preferenční tarify GSP pouze nejméně rozvinutým zemím, čímž byla vyloučena celá skupina industrializovaných zemí včetně ČR.

Celní správa je vybavena elektronickým systémem zpracování celních deklarací, které jsou vyřizovány velmi rychle. V případě reexportů je refundováno zaplacené clo a daň ze zboží a služeb (GST). Pro celní odbavení v dovozu je jako minimální dokumentace požadována obchodní faktura, námořní nebo letecký konosament a podpůrně další dokumentace, týkající se zásilky (balicí listy, pojistné smlouvy). Celní deklarace je vyžadována u každé zásilky zboží v hodnotě od AUD 1 000,- (v poštovním styku) nebo AUD 250,- (jiný způsob dopravy). Zásilky do výše těchto hodnot se odbavují na základě ICD (Informal Clearance Document). Dovožce má povinnost archivovat celní doklady po dobu 5 let.

Australská federální vláda zavedla v roce 2000 celní legislativní úpravu Customs Legislation Amendment and Repeal Bill 2000, která přiblížila celní řízení současným požadavkům na plně elektronickou komunikaci firem s celními úřady. Další novinkou tohoto zákona je tzv. Accredited Client Program. Tento program vytvořil kategorii „akreditovaných dovozců“, jimiž se mohou stát dovozní firmy, které v minulosti vždy bezvadně přihlásily své zboží k proclení a nemají v tomto směru žádný negativní záznam v celních statistikách. Akreditovaní dovozci mohou v okamžiku dovozu poskytnout celnímu úřadu pouze základní informace o dovážené zásilce a kompletní proclení včetně platby cla odložit na první den měsíce následujícího po měsíci dovozu. Kromě možnosti proclívat více zásilek najednou má tento program pro akreditované dovozce přínos zejména ve zlepšení jejich cash-flow.

Informace o celních sazbách v Austrálii lze získat na internetové adrese <http://www.customs.gov.au>, informace o celní dokumentaci a celních procedurách včetně informací o dovozních či vývozních restrikcích lze získat na adrese služby BizLinkaustralské celní správy.

6.5. Ochrana domácího trhu

Dovozy nejsou kvantitativně omezeny, licenční režim byl postupně počátkem 90. let zrušen. Poslední kvantitativní omezení platilo do roku 1994 (na dovoz sýrů). Omezení dovozu se týká pouze zboží ohrožujícího zdraví, bezpečnost nebo morální úroveň obyvatelstva. Dovoz zdravotních pomůcek, léčiv, farmaceutických výrobků a preparátů podléhá souhlasu ministerstva zdravotnictví. Zvláštní povolení se vyžaduje též při dovozu zbraní, radioaktivních materiálů, zboží obsahující olovo a u výrobků, vyrobených z materiálů z ohrožených druhů živočichů nebo rostlin.

V individuálním dovozu je nezbytně nutné veškeré druhy potravin dovážené do Austrálie přiznat a zapsat do příslušného prohlášení. Pracovník karanténní služby při pohraniční kontrole rozhodne o tom, zda si turista může zapsané potraviny ponechat. Veškeré rostliny a výrobky z nich musí být deklarovány a předloženy při příjezdu do Austrálie ke kontrole. K dovozu živých zvířat včetně psů a koček je třeba obstarat nejprve povolení od Australian Quarantine and Inspection Service (AQIS) (<http://www.daff.gov.au/aqis>). Domácí zvířata musí po přeletu do Austrálie nejprve pobývat v karanténě, a to minimálně 30 dnů. Tato lhůta však může být prodloužena v závislosti na době, kdy byla aplikována

potřebná očkování. V této souvislosti doporučujeme předem kontaktovat AQIS a informovat se o konkrétních podmínkách.

U řady výrobků se vyžaduje schválení vhodnosti výrobku pro všeobecnou spotřebu na základě zákona o ochraně spotřebitele, a to před zahájením vlastního dovozu do země. Dále jsou vyžadovány atesty spotřebního zboží, které musí odpovídat místním spotřebitelským standardům. Zajištění těchto zkoušek při zavedení dovozu výrobku je časově a finančně velmi náročné. U spotřebního zboží platí, že na obalu musí být v anglickém jazyce vyznačen název a stručný popis zboží, země jeho původu a název a kontaktní údaje australské dovozní firmy.

Devizová kontrola byla zrušena v roce 1983. Transfery devizových prostředků jsou volné. Při dovozu a vývozu valut nad částku 10 000,- AUD v cestovním styku je stanovena oznamovací povinnost u celních orgánů. Taktéž transakce v hotovosti nad hodnotu 10 000,- AUD a všechny podezřelé transakce musí být ohlášeny finančními ústavy agentuře Financial Transaction Reports Agency.

Austrálie uplatňuje antidumpingová opatření v případě, že hrozí materiální újma místnímu výrobcí nebo je ohroženo založení místního průmyslu v daném oboru u produktů, jejichž dovozní cena je nižší než běžná cena v zemi původu. Řízení jsou prováděna přímo australskou celní správou (Australian Customs Service). V případě nesouhlasu s výsledkem antidumpingového řízení mají zainteresované strany možnost odvolání k instituci zvané Trade Measures Review Office (TMRO), která má právo přezkoumat podklady, které vedly k závěrečnému rozhodnutí a podat návrh na přezkoumání celé věci u Australian Customs. K Sydney sleduje vývoj řízení o údajném dumpingovém dovozu dřeva z ČR, Rakouska, Estonska, Švédska, Kanady, USA, Litvy a Německa. Podle předběžné zprávy Celního úřadu vydané v březnu 2012 byl vliv dovozu na domácí průmysl velmi omezený.

Oblasti obchodního práva se řídí zákony Contract Law a Corporations Law. The Trade Practices Act sleduje chování obchodních firem z hlediska antimonopolního přístupu a ochrany spotřebitele. Federální úřad pro dohled nad cenami (The Prices Surveillance Authority) provádí kontrolu cen benzínu, některých základních potravin a provádění rozhodnutí ve věcech stížností na neoprávněné zvyšování cen a nesprávné určování cen.

Celní správa se rovněž zabývá dohledem nad dodržováním autorských práv a ochranou registrovaných obchodních značek. Intelektuální vlastnictví je v Austrálii chráněno několika zákony (Patents Act 1952, Designs Act 1906) a mezinárodními úmluvami, jejichž je Austrálie členem (World Intellectual Property Organization, Paris Convention for Protection of Industrial Property, Patent Cooperation Treaty a další).

Austrálie kontroluje export strategických druhů zboží, zejména pak zbraní a surovin dvojího užití. Kontrola je řízena federálním ministerstvem obrany na základě systému tzv. Customs Prohibited Exports Regulation. Licenční k vývozu vydává oddělení ministerstva zvané Strategic Policy and Operations Branch a za finální dodržování těchto pravidel je odpovědná australská celní správa.

6.6. Zóny volného obchodu

Na základě CER (Closer Economic Relations Trade Agreement 1983) mezi Austrálií a Novým Zélandem došlo k postupné liberalizaci vzájemného obchodu a zboží vyrobené na Novém Zélandu (s podílem místní práce vyšším než 50 %) je nyní dováženo do Austrálie s nulovým tarifem. Zvláštní pozornost si také zaslouhuje orientace na vytvoření zóny volného obchodu v rámci APEC.

Bezcelní zóna Northern Territory Trade Development Zone (TDZ) v Darwinu byla založena v roce 1986 vládou Severního teritoria jako regionální aktivita s cílem etablování exportně orientovaných průmyslových odvětví pro vývoz do jihovýchodní Asie.

Od roku 1998 je v platnosti schéma nazvané Manufacturing-in-Bond (MiB), na jehož základě jsou autorizované firmy oprávněny dovézt zboží určené k přepracování do bezcelního skladu bez nutnosti jeho okamžitého proclení. V případě jeho následného reexportu firma neplatí clo ani GST, v případě uvolnění na vnitřní trh jej proclí až v okamžiku vyskladnění. Licenci pro MiB uděluje zásadně australská vláda na základě důkladného posouzení přínosu pro australské hospodářství. Prvním místem vybraným podle tohoto schématu byla Steel River Facility firmy BHP ve městě Newcastle severně od Sydney.

Dohody o volném obchodu (Free Trade Agreements - FTA):

Austrálie má uzavřeny FTA se Singapurem, Thajskem, USA, Chile a nejnověji se společenstvím ASEAN. Dohoda o volném obchodu mezi Singapurem a Austrálií (Singapore-Australia Free Trade Agreement - SAFTA) byla podepsána v Singapuru dne 17. února 2003. Dohoda vstoupila v platnost dne 28. 7. 2003.

SAFTA je historicky první australskou bilaterální dohodou o volném obchodu od roku 1983, kdy na základě CER mezi Austrálií a Novým Zélandem došlo k postupné liberalizaci vzájemného obchodu (viz výše). Dne 1. ledna 2005 vstoupily v platnost Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a USA (Australia-United States Free Trade Agreement) a Dohoda o volném obchodu mezi Austrálií a Thajskem (Thailand-Australia Free Trade Agreement). Dohoda s Chile byla podepsána 30. července 2008 a v platnost vstoupila 6. března 2009.

AANZFTA - (ASEAN–Australia–New Zealand Free Trade Agreement) dohoda o volném obchodu podepsaná 27. února 2009 v Thajsku meziaustralským ministrem obchodu Simonem Creanem a jeho protějšky z Nového Zélandu a sdružení států ASEAN (Brunej, Filipíny, Indonésie, Kambodža, Laos, Malajsie, Barma, Singapur, Thajsko a Vietnam). Dohoda vstoupila v platnost 1.1.2010 pro většinu zemí. AANZFTA se tímto pro Austrálii stala největší dohodou o volném obchodu vůbec. ASEAN, jako sdružení zemí, je důležitým obchodním partnerem Austrálie, dosahující hodnoty 14,4% australského zahraničního obchodu a služeb (pozn. EU 13,5%). V lednu 2011 smlouva vstoupila v platnost v Laosu a Kambodži. V lednu 2012 vstoupila v platnost v Indonésii, což představuje velkou šanci pro australské firmy proniknout na velký indonéský trh.

V jednání jsou dále FTA s Japonskem, Čínou, Jižní Koreou a připravuje se společná dohoda se zeměmi Perského zálivu (GCC – Golf Cooperation Council) – Bahrajnem, Kuvajtem, Ománem, Katar, Saudskou Arábií a Spojenými Arabskými Emiráty. FTA s Malajsií by měla být podepsána v květnu 2012. Austrálie také započala jednání o dohodě o hospodářské spolupráci s Indií. Politickou prioritou je však pokrok v jednáních Trans-pacifického partnerství, jejímiž členy jsou kromě Austrálie, Nového Zélandu, USA také Chile, Peru, Singapur, Vietnam, Brunej a Malajsie.

7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

7.1. Smluvní základna

Smlouva o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu mezi ČR a Austrálií, podepsaná v Canbeře 28. března 1995, vstoupila v platnost dne 27. listopadu 1995.

Dohoda mezi ČR a Austrálií o vzájemné podpoře a ochraně investic byla podepsána v Canbeře 30. září 1993, v platnost vstoupila dne 26.6.1994.

Dohoda mezi ČR a Austrálií o spolupráci při mírovém využití jaderné energie a převedech jaderného materiálu vstoupila v platnost dne 17.5.2002.

Platnost obchodní dohody mezi ČR a Austrálií byla ukončena ke 30.4.2004, tedy ke dni vstupu ČR do EU.

7.2. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let – tabulka

Podle statistiky ČSÚ dosáhla vzájemná obchodní výměna mezi ČR a Austrálií v roce 2011 celkové hodnoty 545 mil. USD, což představuje v porovnání s rokem 2010 nárůst o 33%. Celková hodnota českého vývozu do Austrálie činila v uvedeném roce 390 mil. USD. To je v porovnání s předešlým rokem nárůst o 30%. Současně došlo k růstu českého dovozu z Austrálie na hodnotu 154 mil. USD, což činí nárůst o 43% ve srovnání s rokem 2010. ČR ve vzájemné obchodní výměně s Austrálií zaznamenala opět aktivní saldo (osmým rokem po sobě) ve výši 236 mil. USD.

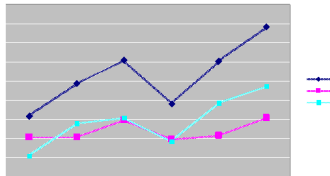
1. 1Tab. Vývoj vzájemného obchodu podle statistiky MPO v tis. USD

	Vývoz			Dovoz			Obrat			Saldo
	USD	poř.	Index	USD	poř.	Index	USD	poř.	Index	
2006		159 282	41.	152,8	104 562	47.	114,6	263 844 48.	135,0	54 720
2007		243 721	38.	153,0	104 347	52.	99,8	348 068 47.	131,9	139 374
2008		303 640	37.	124,6	149 012	48.	142,8	452 652 48.	130,0	154 628
2009		190 261	44.	62,7	97 802	51.	65,6	288 063 51.	63,6	92 459
2010		300 744	38.	158,1	107 765	51.	110,2	408 509 48.	141,8	192 979
2011		390 947	38.	130,0	154 321	51.	143,2	545 268 46.	133,5	236 626

(Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR)

Z grafu výsledků vzájemné obchodní výměny mezi ČR a Austrálií po hospodářské krizi je patrný trend oživení. Rekordních historických hodnot v roce 2011 tak dosáhl nejen objem exportu, ale i importu a salda obchodní výměny.

(MPO)

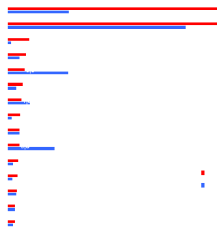
7.3. Komoditní struktura českého vývozu/dovozu

Vývoz

Od roku 2006 se mezi nejdůležitější české exportní položky do Austrálie řadí dětské hračky, jmenovitě výrobky značky Lego. Osobní automobily Škoda se začaly do Austrálie znovu vyvážet koncem roku 2007 a po tříletém uvedení na trh začínají exportní objemy nabývat významnějších hodnot. V roce 2011 se tak hračky a osobní automobily podílely z 54% na celkovém vývozu z ČR.

Mezi další objemově významnější položky se dlouhodobě řadily vývozy hrubě opracovaného dřeva, který však v roce 2011 zaznamenal výrazný propad (vliv antidumpingového řízení). Naopak je potěšující oživení vývozu stavebních strojů a mechanizace související s investicemi australských firem a optimistickým výhledem australské ekonomiky. Těžební boom, který Austrálie prožívá, je další příležitostí pro export české těžební techniky, nejvíce se v tomto oboru dařilo vývozci rozbušek.

- 1Tab. Nejdůležitější položky českého vývozu v letech 2009-11 (v mil. USD)

ČSÚ, nomenklatura zboží: SITC-3

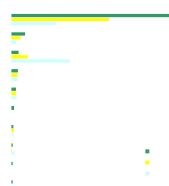

Dovoz:

Významnou položkou australského dovozu do ČR je dlouhodobě vlna. V roce 2010 se (dle australských statistik) ČR řadila na třetí pozici exportních destinací australské vlny za ČLR a Indii.

V roce 2011 se vlna podílela z 66% na celkovém importu ČR z Austrálie.

1. 2Tab. Nejdůležitější položky českého dovozu v letech 2009-11 (v mil. USD)

ČSÚ, nomenklatura zboží: SITC-3

7.4. Perspektivní položky českého exportu (velikost trhu, podíl domácí výroby a dovozu)

Austrálie je významným dovozcem průmyslových materiálů, strojů, energetických zařízení, technologií a dopravních zařízení. Australské firmy mají zájem na převodech vyspělých technologií, know-how a licencí oběma směry a neexistují bariéry, které by tomu bránily. V posledním desetiletí se na principu přenosu technologií výrazně urychlil např. australský vývoj v oblasti počítačového softwaru, letecké techniky, telekomunikací, elektronického zařízení, elektrického zařízení a strojů, vědeckých přístrojů, zdravotnické techniky, farmaceutických a veterinárních výrobků.

Hlavní oblastí obchodních příležitostí pro české podniky jsou i nadále strojírenské výrobky, dopravní zařízení a jejich komponenty nebo dodávky pro těžební průmysl. Vysokou naději na úspěch mají také terénní nákladní automobily, zemědělská mechanizace, důlní mechanizace, lehká dopravní letadla nebo letecké komponenty. Pro české exportéry má potenciál také oblast obnovitelných zdrojů energie. Austrálie jako jedna z mála zemí světa má kapacitu energetické soběstačnosti právě z těchto zdrojů. V současnosti však většinu elektrické energie produkuje spalováním uhlí, což z Australanů činí největší emitenty CO₂ na osobu na světě. I proto se australská vláda rozhodla zavést od 1. července 2012 daň z uhlíkových emisí a podporuje výstavbu nové energetické infrastruktury zahrnující rozsáhlé solární i větrné projekty a na výrobu biopaliv.

Výběr z perspektivních oborů pro české firmy:

- těžební průmysl, energetika

- zpracovatelský průmysl – nanotechnologie, biotechnologie
- doprava /letadla, železniční a lehká kolejová doprava, autobusy, osobní i nákladní přeprava/
- vodohospodářství
- zdravotnictví
- ICT
- věda, inovace
- design, hračky, sklo
- obnovitelné zdroje energie
- stavebnictví

Rozvoj infrastruktury ve většině hlavních měst bude dobudoucná znamenat značné investiční možnosti v oblasti kolejové dopravy. Tramvaje a také bezpečnostní a signalizační zařízení jsou žádanými artikly.

Potraviny a nápoje tvoří celkem jen 1,2% dovozu českých výrobků do Austrálie (3,1 milUSD), jejich dovoz má však stabilní úroveň a u některých skupin, jako jsou alkoholické nápoje či různé potravinové přípravy, trvale stoupá. Některé české potravinářské speciality mají velkou možnost na prosazení na místním trhu. Další možností je navázat spolupráci s hlavními řetězci potravinářských supermarketů a dodávat pro ně trvanlivé potravinářské výrobky pro jejich tzv. home brands.

7.5. Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Mezi důležité české firmy ve vzájemném obchodu patří:

- Škoda Auto, a.s., Mladá Boleslav
- Tatra a.s., Kopřivnice
- ZKL
- Stavostroj, a.s. Nové Město nad Metují
- Krkonošské papírny, a.s., Hostinné
- Siemens Industrial Turbomachinery s.r.o., Brno
- Stamart s.r.o., Praha
- Moravia Steel a.s., Třinec
- Plzeňský Prazdroj a.s., Plzeň
- Bernard, Humpolec
- Tescan, Brno
- AVG
- AVAST
- Barum Continental s.r.o., Otrokovice
- Gamex CZ s.r.o., Zlín
- Mondi Packaging Paper Štětí a.s., Štětí
- OP Papírna s.r.o., Olšany

- Kimberly - Clark Inova a.s., Praha
- Unex a.s., Uničov

Z australské strany jde o následující firmy:

- Bohemia Crystal Pty. Ltd.
- 600 Machine Tools Pty. Ltd.
- Pacific Beverages Pty. Ltd.
- Cochlear Limited
- Southtrade International Pty. Ltd.
- Collins & Co.
- GCM Agencies Pty. Ltd.
- Western Electric Australia Pty. Ltd.
- Shriro Australia Pty. Ltd.
- SAK Australia Pty Ltd
- Mincom Limited

7.6. Vyhodnocení poptávek v teritoriu po českém zboží, výrobní kooperaci

Australské firmy přímo poptávají minimum českých výrobků u K Sydney. Zato z ČR dochází měsíčně řádově 10 nabídek zboží se žádostí o informace k vývozu do Austrálie.

Poptávková služba je rovněž součástí internetových stránek K Sydney na adrese www.mzv.cz/sydney.

7.7. Zahraniční rozvojová spolupráce

Austrálie nepatří mezi příjemce rozvojové pomoci.

7.8. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Příjmy ČR v období leden – září 2011 dosáhly v oblasti služeb v relaci s Austrálií hodnoty 781,5 mil. Kč, což je hodnota rovna celému předcházejícímu roku. Nejvýznamnější položkou z celkového objemu příjmů ze služeb byl cestovní ruch, který zajistil 561,7 mil. Kč. Z této hodnoty činil podíl soukromých cest 80% a podíl pracovních cest 20%. Celkové příjmy ČR ze služeb v prvních třech čtvrtletích dosáhly hodnoty 293,5 mld. Kč. Austrálie se na nich podílela 0,37%.

1. 1Tab. Bilance vzájemného obchodu v oblasti služeb podle statistiky ČNB v mil. Kč

POLOŽKA / ROK	2007	2008	2009	2010	2011 /leden-září/
Příjmy ČR	802,8	832,5	977,0	789,1	781,5
	268,2	370,8	491,8	259,9	307,6

Výdaje ČR					
	1 071	1 203,3	1468,8	1049,0	1089,1
Vzájemný obrát					
	+ 534,6	+ 461,7	+ 485,1	+ 529,2	+ 473,9
Bilance					

(http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/bezny_ucet_pb_tc/)

1. 2Tab. Struktura služeb v mld. Kč z pohledu ČR v období leden – září 2011:

POLOŽKA	PŘÍJMY	VÝDAJE
Cestovní ruch	95,6	80,8
Doprava	71,9	61,2
Ostatní služby	125,9	117,5

(http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/bezny_ucet_pb_tc/)

České firmy se na OEÚ K obracují především o dotazy na služby v oblasti cestovního ruchu, vzdělávání (především studium anglického jazyka), hudební spolupráci, poskytování marketingových, právních a poradenských služeb. Dotazů z oblasti služeb však zaznamenává OEÚ K pouze menší množství a dotazy z oblasti komoditního vývozu a dovozu tak výrazně převažují.

7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Podmínky pro zaměstnávání občanů ČR v Austrálii:

- studenti si mohou vyřídit pracovní povolení na 20 hodin týdně
- working holiday program – připravuje se
- dále lze získat pracovní povolení přes tzv. sponzorship visa <http://www.immi.gov.au/skilled/skilled-workers/index.htm>
- přehled profesí, o které mají Australané zájem: <http://www.immi.gov.au/skills/index.htm>
- další informace na <http://www.immi.gov.au/employers/index.htm>

8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

8.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Z hlediska českých vývozních podniků je nejdůležitějším subjektem dovozce a distributor na úrovni velkoobchodu. Vlastní prodejní technika a marketingové praktiky na vnitřním trhu jsou většinou přenechány místním maloobchodním subjektům. Vzhledem ke geografické rozlehlosti země a relativní samostatnosti jednotlivých států je třeba volit importéra se zastoupením ve většině australských států a nejlépe zároveň i na Novém Zélandu. Pouze dovoz prostřednictvím významnějších a v oboru zavedených firem přináší dlouhodobé výsledky.

Poněkud jiná je situace u zboží investičního charakteru a strojírenských komponentů. Nedostatečně zajištěná servisní síť, nepružné a nepravidelné dodávky náhradních dílů a nedostatečné reference z vyspělých světových trhů jsou hlavními limitujícími faktory českých firem ve vývozu strojírenské produkce. Pro nejvýznamnější australské firmy ve zpracovatelském nebo těžebním průmyslu připadají v úvahu pouze dodávky od předkvalifikovaných firem se světovými referencemi. Rovněž inženýrské firmy zahrnou do užšího výboru potenciálních dodavatelů pouze osvědčené a investorem schválené dodavatele zařízení a komponentů. České firmy jsou vzhledem ke své bývalé orientaci na země sovětského bloku a nízké aktivitě na místním trhu ve strojírenských oborech v relativní nevýhodě, i když se postupně tato situace zlepšuje. Československou stejnou výrobu si mnozí Australané stále vybavují jako kvalitní.

Základním prvkem úspěšného vývozu na australský trh je vhodný dovozce a distributor. Vzhledem k relativně vysokým obchodním nákladům požadují dovozci/distributoři většinou exkluzivní zastupitelskou smlouvu. Významnější a trvalejší obrat je docilován pouze u těch položek, které jsou realizovány zavedeným místním zástupcem (výrobky ze skla, silniční stavební stroje, elektroizolátory, pneumatiky, textil, nábytek apod.). Při výběru partnera je nutno zvažovat zejména postavení dovozce na trhu, jeho odběratelskou síť a kontakty a zastoupení v ostatních australských státech.

Seznamy dovozců/distributorů a prodejců mají k dispozici obchodní komory jednotlivých států, oborová sdružení, marketingové firmy a konzultanti v oblasti průzkumu trhu. Jednoduchou základní orientaci poskytne i nahlédnutí do telefonního seznamu (Yellow Pages - www.yellowpages.com.au).

Studie World Bank Doing Business 2012 umístila Austrálii na 15. příčku na světě v seznamu zemí, které mají nejpřátelštější obchodní prostředí a nejméně náročné regulace. Během tří let spadla z 9. místa. K započítání vlastního podnikání typu společnosti s ručením omezeným jsou zapotřebí pouze dva dny, je nutné podstoupit dvě administrativní procedury a mít k dispozici 1% průměrného ročního příjmu na osobu.

8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Zaměstnávání cizinců v Austrálii má poměrně přísná pravidla. Běžné turistické vízum v žádném případě k pracovní činnosti neopravňuje. Držitelé studentského víza si mohou bezplatně zažádat o povolení k práci v maximálním rozsahu 20 hodin týdně.

O povolení k přechodnému pobytu (temporary business visa) v Austrálii na dobu delší než 6 měsíců lze požádat pro služební účely za předpokladu, že:

- pracovník byl jmenován na vedoucí místo uaustralské firmy,
- byl pověřen zahraniční firmou zřízením firemní pobočky v Austrálii,
- jeho kvalifikační schopnosti jsou proaustralskou firmu potřebné a nemohou být adekvátně pokryty z místních zdrojů.

Žádost o pracovní vízum je třeba podpořit řadou dokladů, prokazujících, že se jedná o zaměstnání na plný úvazek, že pracovník bude dostávat plat obvyklýaustralské úrovni, že daná pracovní činnost bude mít pro Austrálii ekonomický přínos apod.

Zaměstnávání místních sil v podnicích založených v Austrálii s cizí majetkovou účastí je totožné s podmínkami zaměstnávání Australanů v australských firmách.

8.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zřízení vlastního zastoupení je možné formou:

- založením dceřiné firmy jakoaustralského právního subjektu,
- pobočky mateřské firmy jako zahraničního subjektu,
- firemní reprezentace (reprezentační kanceláře), která nemá oprávnění vstupovat do právních závazků.

Podmínky pro založení a závazky (zejména daňové) se dle jednotlivých typů společností liší. Právní rámec zakládání firem je určován zákonem Corporations Law. Registrace ekonomických subjektů je prováděna zásadně u Australian Securities and Investments Commission (www.asic.gov.au).

Firmy jsou povinny používat na veškeré oficiální firemní dokumentaci daňové a registrační číslo zvané Australian Business Number (ABN - tj. obdoba českého IČO a DIČ), které ASIC vydává. V případě pobočky registrované jako cizí společnost obdrží filiálka číslo ARBN - Australian Registered Body Number. Náklady na založení společnosti činí 700 - 1.500 AUD. Požadavky na založení firmy zahraničním subjektem jsou stejné ve všech státechaustralské federace a jsou shodné s požadavky kladenými na místní firmy. Po úvodní centrální registraci firmy u ASIC je třeba ještě zaregistrovat obchodní jméno firmy ve všechaustralských státech, ve kterých bude firma operovat.

V praxi je v Austrálii využíváno několik forem podnikání, jako např.:

- společnosti s ručením omezeným (společnost vlastníků - Pty. Ltd. nebo společnost veřejná - Ltd.) - jedná se o naprosto převažující formy podnikání,
- partnerství (partnership), partnerství s omezeným ručením (limited partnership),
- podniky jednotlivce (sole proprietors),
- trusty (trusts),
- joint ventures.

Pro podnikání zahraniční společnosti lze využít formy dceřiné společnosti nebo pobočky, pro neobchodní činnost i reprezentační kanceláře. Zahraniční firmy však většinou upřednostňují založení dceřiné společnosti, která má výhodu místního právního subjektu. Založení filiálky jako zahraničního subjektu je z důvodu formálních požadavků na předkládání veškeré účetní dokumentace mateřské firmy v anglickém jazyce z praktického hlediska pro český subjekt nevýhodné. Naopak určitou výhodou této formy je skutečnost, že filiálka nemusí zaměstnávat australského residenta jako jednatele firmy.

Joint ventures, jako forma společného podnikání několika subjektů včetně zahraničních, jsou obvyklou formou účasti na společném projektu po určitou dobu. Z právního hlediska je posuzována tato forma jako partnerství (partnership) na základě partnerské smlouvy.

8.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP)

Využití hromadných sdělovacích prostředků

Z hlediska českých exportních firem mohou být pro podporu prodeje na australském trhu využity následující druhy propagační činnosti:

- inzerce a publikování v denním a odborném tisku (The Australian, The Financial Review, The Sydney Morning Herald, Sun Herald + velké množství odborných časopisů vydávaných či aspoň distribuovaných v Austrálii)
- účast na specializovaných výstavách, a to zejména prostřednictvím australského dovozce nebo v rámci oficiální účasti ČR na vybraných a schválených akcích s podporou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR
- akce public relations
- odborné semináře a prezentace.

Pro běžnou akviziční činnost však doporučujeme věnovat velkou pozornost formální stránce používaných tištěných propagačních materiálů, výročních zpráv apod. včetně jazykové správnosti ověřené rodilým mluvčím. Stejně tak u stále více využívané prezentace prostřednictvím vlastní internetové stránky je třeba klást velký důraz na preciznost zpracování, správné používání odborných anglických výrazů a pravidelnou aktualizaci uveřejňovaných údajů.

8.5. Způsoby řešení obchodních sporů

Obchodní spory nejsou v Austrálii příliš častým jevem, což vyplývá z relativně vysoké korektnosti a solidnosti obchodních vztahů. V zájmu předcházení pozdějším nedorozuměním je dobré při uzavírání

obchodních smluv nezapomenout na klauzuli, podle obchodního práva které země se případný spor bude řešit. Australské subjekty však v naprosté většině případů vyžadují řízení smlouvyaustralským právem.

U aktérů komerčních sporů v Austrálii bývá před soudní cestou dávána přednost řešení obchodních sporů cestou mimosoudní. Spory lze řešit mimosoudní cestou prostřednictvím obchodní arbitráže při Australian Centre for International Commercial Arbitration (www.acica.com.au).

8.6. Režim zadávání veřejných zakázek

Austrálie je členem WTO od 1. ledna 1995, nicméně dosud není v jejím rámci signatářem mezinárodní dohody o veřejných zakázkách (Agreement on Government Procurement). Může tedy v tendrových podmínkách volně specifikovat podíl domácí produkce na celkovém objemu dodávek. Této možnosti bývá hojně využíváno a téměř každý významnější tendr obsahuje podmínku určitého podílu domácí produkce (míněnoaustralské nebo novozélandské - viz níže). Australská federální vláda průběžně provádí revizi tohoto přístupu s cílem podpisu uvedené dohody WTO. Zdá se však, že v současné době chybí pro takovýto krok dostatek politická vůle.

Zadávání státních zakázek se vyznačuje transparentností výběrového řízení a jasně stanovenými objektivními kritérii. Státní zakázky jsou zveřejňovány prostřednictvím Commonwealth (Purchasing and Disposals) Gazette, která je dostupná na internetu. Tato služba umožňuje i elektronické provádění nabídek, kontraktů a plateb. Státní zakázky jsou vypisovány na základě tendrového řízení většinou úřadem Competitive Tendering and Contracting federálního ministerstva financí, resp. příslušnou institucí svazového státu. Zvláštní pravidla mohou platit dle jednotlivých států.

Korektnost tendrového řízení je dána vnitřním nařízením federální vlády (Commonwealth Procurement Guidelines). Austrálie patří k zemím s nejnižšími korupcí na světě. Zřejmě proto mají vládní úředníci poměrně vysokou rozhodovací pravomoc. Na menší zakázky nemusí být výběrové řízení vypisováno a státní úředník může objednat službu nebo zboží přímo na základě vlastního rozhodnutí. Hlavním kritériem je dosažení dodávky služeb nebo zboží od schopného dodavatele, který zaručí dodání v příslušné kvalitě za akceptovatelnou cenu (value for money policy). Nejnižší cena tedy ještě nemusí být zárukou získání vládní zakázky.

Důraz je kladen na vzájemnou spolupráci domácího průmyslu a vládních institucí zejména v klíčových zakázkách, jako je oblast dodávek vojenského materiálu. Nákupy federálního ministerstva obrany jsou vedeny snahou dlouhodobým zapojením australských firem do výzkumu, vývoje a výroby zařízení pro určitý projekt ("Australian Industrial Involvement" nebo „Through Life Support“).

Přímá účast zahraniční firmy na tendru je velmi složitá a bez zapojení místního partnera téměř nemožná. Preferenci při výběru mají australské a novozélandské firmy, resp. zboží vyrobené v Austrálii nebo na Novém Zélandu. Od roku 1997, kdy byla uzavřena dohoda mezi Austrálií a Novým Zélandem o rovném přístupu k vládním zakázkám firmami obou zemí (ANZ policy), může jen ve výjimečných případech dojít k výběru zahraničního dodavatele. Z výše uvedeného vyplývá, že vládních tendrů v Austrálii je možno se účastnit víceméně pouze prostřednictvím místních dovozců a distributorů a nikoliv přímo. Přejít na elektronické spojení dodavatele pomocí internetu může vyvolávat dojem, že se tohoto procesu může přímo zúčastnit i zahraniční dodavatel, což je ovšem zavádějící a realitě poměrně vzdálené.

Přehled důležitých internetových adres pro tendry vyhlášené australskou federální vládou:

www.tenders.gov.au	- Commonwealth Electronic Tender System
www.apcc.gov.au	- Australian Procurement and Construction Council
www.ads.gov.au	- Commonwealth Government Advertising
www.contracts.gov.au	- Commonwealth Gazette Publishing System
www.finance.gov.au/ctc	- Competitive Tendering and Contracting

8.7. Problémy a rizika místního trhu

Austrálie je aktivním členem WTO prosazujícím liberalizaci světového obchodu zbožím a službami a zejména odstranění subvencí zemědělské produkce USA a EU. Austrálie udržuje preferenční ekonomické vztahy se zeměmi a oblastmi, které nejsou v rozporu s ekonomickými zájmy ČR.

Austrálie byla iniciátorem Asijsko-pacifického hospodářského společenství (tzv. APEC, sdružující 21 států) s cílem eliminovat ekonomickou izolaci země danou geografickou polohou, intenzivní participace na hospodářském růstu v asijském regionu a napojení na integrační seskupení ASEAN a NAFTA. Vzhledem ke konkurenci členských zemí APEC zejména z jihovýchodní Asie vůči některým položkám českého vývozu by mohlo v důsledku působení APEC perspektivně dojít k oslabení pozic vývozu ČR u spotřebního i strojírenského zboží. Vzhledem k relativně nízkému podílu vzájemného obchodu se však jedná spíše o otázku celkového vztahu k evropskému regionu včetně ČR, resp. vztahu Austrálie a EU.

V zájmu prevence problémů na úrovni firemních vztahů doporučujeme českým vývozcům informovat se o australském obchodním partnerovi. U Australian Securities and Investments Commission (kontakt viz kap. 8.3.) lze za nevelký poplatek objednat úplný výpis z firemního registru obsahující údaje o výši základního kapitálu, oboru a délce působení firmy, členech vedení firmy apod. Hlubší analýzy včetně informací o solventnosti a platební historii firmy pak lze objednat u firem typu Dun & Bradstreet, CITEC nebo Lawpoint.

8.8. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Austrálie patří mezi země, které ochranu práv duševního vlastnictví úzkostlivě střeží a dodržují. Za ochranu práv duševního vlastnictví je v Austrálii zodpovědné Ministerstvo vnitra a spravedlnosti (Attorney-General's Department) a Ministerstvo spojů, informačních technologií a kultury (Department of Communications, Information Technology and the Arts - DCITA).

Podrobnější informace lze nalézt na následujících webových stránkách:

www.law.gov.au/accesspoint?action=menuHome

www.dcita.gov.au

Českým zastupitelským úřadům v Austrálii nejsou známy žádné případy porušování práv duševního vlastnictví ve vztahu k českým subjektům v Austrálii.

8.9. Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Nejpoužívanějším nástrojem platebního styku je bankovní akreditiv, dále se vyskytuje platba směnkou, šekem a v nepatrné míře i v hotovosti. Obvyklé platební podmínky jsou 30 - 180 dní od dodání zboží. Platební morálka je velmi vysoká. Platební styk v obchodních vztazích probíhá výhradně na úrovni podnikatelských subjektů. Australští partneři jsou vesměs solidní. OEÚ GK Sydney není znám případ soudně vymáhaných pohledávek a jiné obdobné případy. Finanční pohledávky na vládní úrovni neexistují.

8.10. Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

NATIONAL MANUFACTURING WEEK

termín konání: květen 2012

místo konání: Sydney Convention and Exhibition Centre

charakter akce: mezinárodní strojírensko-technologický veletrh všeobecného zaměření

periodicita: každoročně v květnu se střídavým místem konání Sydney a Melbourne

pořadatel: REED Exhibition Companies Australia

tel. +61 2 9422 2568, fax +61 2 9422 2553

e-mail: john.gorton@reedexpo.com.au, www.reedexpo.com.au

AUSRAIL 2012

Každoročně konaná konference a veletrh železniční a kolejové dopravy zastoupená nejvýznamnějšími australskými asociacemi v oboru. Canberra, 27. - 28. listopadu 2012. www.ausrail.com

GOLDFIELD MINING EXPO

Termín konání: 30.10.-1.11.2012

Místo konání: Kalgoorlie, Západní Austrálie

Veletrh zaměřený na těžební průmysl

<http://www.goldfieldsmineexpo.com.au/>

Pro detailní seznam navštivte webové stránky K Sydney http://www.mzv.cz/sydney/cz/obchod_a_ekonomika/vystavy_a_veletrhy/australie/index.html

9. Investiční klima

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Vstup zahraničního kapitálu se řídí zákonem Foreign Acquisitions and Takeovers Act 1975 (novela 1989). Schvalování zahraničních investic je podřízeno orgánu The Foreign Investment Review Board (FIRB) se sídlem v Canbeře. Většina investičních záměrů bývá schválena víceméně automaticky a pouze nízké procento (1 – 2%) záměrů je odmítnuto.

V oblasti medií je účast zahraničního kapitálu regulována zákonem The Broadcasting Services Act 1992. Zahraniční partner nesmí získat majoritní postavení a podíl zahraničního kapitálu je omezen. (Tisk – 25% a další zahraniční podíl 5%, v oblasti televizního vysílání jednotlivý podíl max. 20% a celkový zahraniční podíl 35%).

S výjimkou několika sektorů, jako je nákup určitých rezidenčních nemovitostí, těžba uranu, bankovníctví, oblast komunikační a lodní doprava, jsou jednotlivá odvětví národního hospodářství zahraničnímu kapitálu plně otevřena. Vkládaná investice však nesmí překročit tzv. investiční práh (monetary thresholds) stanovený zákonem. Zahraniční investice, které tuto hodnotu nepřesáhnou, jsou prostřednictvím FIRB registrovány. Investiční prahy jsou stanoveny takto:

založení nové společnosti	10 milionů australských dolarů (AUD)
nákup komerčních nemovitostí tedy „národním dědictvím“)	5 mil. AUD (nejsou-li na seznamu tzv. heritage listing, 50 milAUD (jsou-li na uvedeném seznamu)
podíl v australské společnosti	100 milAUD
podíl v austr. zahrani. společnosti	200 mil. AUD

Schváleny musí naopak být všechny investice, směřující do nezastavěných pozemků, rezidenčních nemovitostí a ubytovacích kapacit a také přímé investice zahraničních vlád a agentur. Od 1. ledna 2008 je možno žádat o povolení k investování rovněž prostřednictvím e-mailu (firbapplications@treasury.gov.au) nebo faxu +61 2 6263 2940).

Zahraniční letecké společnosti, které udržují pravidelné spojení s Austrálií, mohou získat podíl na místní letecké společnosti, přičemž podíl zahraničního kapitálu v australských leteckých společnostech je omezen na 49% (s výjimkou těch leteckých společností, které provozují pouze vnitrostátní přepravu - u nich je zahraniční kapitálová účast neomezena). Zahraniční firma přitom může založit v Austrálii novou leteckou společnost ve 100% vlastnictví.

Do roku 1993 se vyžadoval 50% podíl místního kapitálu na projektech v oblasti výstavby městských budov. Tato podmínka byla zrušena, ale rozvojové projekty jsou posuzovány individuálně a 100% zahraniční kapitálová účast je schválena výjimečně.

Pro podporu získání zahraničních investic je zejména na regionální úrovni vypracována řada podpůrných programů, od pomoci při zpracování investičních záměrů pro zvýšení šance na jejich realizaci až po konkrétní investiční pobídky, závislé vždy na velikosti a zaměření investice (case-by-case přístup).

Například ve vybraných oblastech průmyslu, jako jsou high-tech, informační technologie, automobilový průmysl a aplikovaný výzkum jsou poskytovány zvláštní programy a preference zvyšující atraktivnost země pro zahraniční kapitál. Dovoz technologického zařízení a komponentů pro exportně orientované podniky je za dodržení určitých podmínek bezcelní. Podniky registrované v Austrálii a zaměřené na výzkum mohou získat daňové úlevy a cílené finanční podpory.

Regionální iniciativou pro vstup zahraničního kapitálu je bezcelní zóna Northern Territory Trade Development Zone včetně daňových úlev. Zóna byla založena vládou Severního teritoria s cílem etablování exportně orientovaných průmyslových odvětví na vývoz do JV Asie.

Za specifickou formu vstupu individuálního zahraničního kapitálu je také možno považovat cílenou podporu imigrace v kategorii „business migration“, která vychází z přistěhovalecké tradice země. Spočívá v usnadnění získání statutu „permanent resident“ těm investorům, kteří přinesou do země významnou částku finančních prostředků, kterou zde po určité minimální dobu investují.

9.2. Přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

K 31. 12. 2010 činila hodnota zahraničních investic v zemi celkem 1 967 mld. AUD, z toho přímé investice dosáhly částky 473 mld. AUD. Podrobné údaje jsou uvedeny v následujících tabulkách.

1. 1Tab. Celkové investice v zemi podle hlavních partnerů

Celkové zahraniční investice v mil. AUD v daném období					
	2006	2007	2008	2009	2010
EU	495 752	553 598	583 825	658 689	647 400
USA	383 053	440 742	442 068	514 305	549 881
Japonsko	51 679	63 522	89 262	102 024	117 633
ASEAN	46 676	56 160	59 093	51 718	61 332
NZ	35 711	42 905	28 736	31 231	33 773
ČLR	3 508	6 241	8 517	16 637	19 529
Všechny země	1 479 785	1 680 294	1 761 575	1 897 670	1 967 806

1. 2Tab. Celkové přímé zahraniční investice v zemi podle hlavních partnerů

Přímé zahraniční investice v mil. AUD v daném období					
	2006	2007	2008	2009	2010
EU	114 383	136 195	128 947	146 597	131 562
USA	86 599	100 511	99 758	99 161	120 089
Japonsko	23 819	31 100	36 676	44 963	49 417
ASEAN	10 489	17 715	16 132	21 132	27 477
NZ	9 566	7 785	5 606	6 141	6 460
ČLR	550	np	3 643	9 058	12 816
Všechny země	336 865	396 852	396 515	440 641	473 673

(<http://www.abs.gov.au/AUSSTATS/abs@.nsf/DetailsPage/5352.0Calendar%20year%202010?OpenDocument>)

(***POZN.**: Přímé zahraniční investice (PZI) jsou investice do zahraničního subjektu za účelem získání rozhodovacích pravomocí, minimálně však 10% aktiv daného subjektu. Celkové zahraniční investice zahrnují PZI a investice jiného charakteru.)

Z údajů australského statistického úřadu uvedených v tabulce vyplývá, že celkové investice zemí EU dosáhly v Austrálii v roce 2010 hodnoty 647 mld. AUD, což představuje 33% veškerých zahraničních investic v Austrálii. Země EU jsou tak v Austrálii největším zahraničním investorem.

Podle odvětví jsou zahraniční investice v roce 2009/10 směřovány:

Z 58% do těžebního průmyslu, 12% do výroby, 3% do finančních služeb, 2% do zemědělství, lesnictví a rybolovu, 14% do realitního trhu, 10% služeb ostatních, 1% zpracování surovin.

Bilaterální smlouvy o ochraně investic má Austrálie kromě ČR uzavřeny rovněž s Argentinou, ČLR, SAR Hongkong, Maďarskem, Indonésií, Laosem, PNG, Peru, Filipínami, Polskem, Rumunskem, Vietnamem a Chile.

9.3. České investice v teritoriu

V loňském roce česká firma TEDOM koupila australskou firmu a získala zakázku v hodnotě 20 mil. AUD na stavbu a správu kogeneračního systému pro leteckou společnost Qantas na letišti v Sydney.

9.4. Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Austrálie je zemí vysoce atraktivní pro zahraniční kapitál z řady důvodů:

- stabilní hospodářské prostředí,
- dlouhodobě nadprůměrně rostoucí ekonomika,
- vysoká politická stabilita,
- vládní politika deregulace finančního systému,
- daňová soustava na úrovni vyspělých zemí OECD,
- vládní podpora expanze progresivních odvětví high-tech,
- bohatá surovinová základna,
- kvalifikovaná multikulturní pracovní síla,
- relativně levná elektrická energie a nízké provozní náklady,
- vysoká kvalita životního stylu a neznečištěné životní prostředí.

Austrálie je významným dovozcem kapitálu a vládní strategie napomáhá zahraničním investicím s cílem posílení internacionalizace australského hospodářství a zvýšení konkurenceschopnosti země. Zvláštní podpůrné programy jsou zaměřeny na projekty "na zelené louce" ve zpracovatelském průmyslu s exportní orientací. Zahraniční a místní investoři mají pro získání těchto výhod stejné podmínky. Jako členská země OECD uznává Austrálie deklaraci OECD z roku 1975 o zahraničních investicích a nadnárodních společnostech a rovněž uznává kód OECD v oblasti liberalizace pohybu kapitálu a ostatních neviditelných transakcí.

Na federální úrovni láká investory agentura Austrade (www.austrade.gov.au), kterou řídí Department of Foreign Affairs and Trade. Vlády jednotlivých australských států se snaží vůči investorům propagovat svůj stát.

Austrálie dlouhá léta uvádí jako hlavní lákadla pro zahraniční firmy stabilní ekonomicko-politické prostředí, malé zásahy státu do ekonomiky a příznivé životní podmínky. Konkrétní pobídky, jako např. finanční podpory či daňové úlevy, bývají poskytovány jednotlivými státy cíleně na konkrétní projekty.

K perspektivním odvětvím pro investice v Austrálii patří:

- high-tech technologie,
- výzkum,
- průmysl informačních technologií,
- geologický průzkum a těžba ropy,
- všechna exportně orientovaná průmyslová odvětví.

Úroveň privatizační aktivity, která kulminovala během 90. let a spočívala zejména v privatizaci státních organizací a institucí jak na federální, tak i na státní úrovni, se v poslední době snížila. Z nejvýznamnějších zbývajících privatizačních projektů tak lze jmenovat prodej státního podílu v telekomunikační společnosti Telstra, privatizaci mezinárodního letiště v Sydney, pokračující privatizaci v železniční dopravě a privatizaci elektrárenských společností státu Nový Jižní Wales. Celkově se však i nadále předpokládá spíše pokles privatizační aktivity australské vlády.

9.5. Rizika investování v teritoriu

V Austrálii je stále relativně silné odborové hnutí, i když za poslední desetiletí se podíl zaměstnanců registrovaných v odborech snížil ze 40% (v r. 1991) na 24% (v r. 2007). 46 různých odborových svazů zaštiťuje Australian Council of Trade Union (www.actu.asn.au), který má přes dva miliony členů. Stávka je využívána poměrně často jako forma nátlaku na zaměstnavatele, což může být u některých investorských zemí chápáno snad jako jediný vážnější negativní signál. Nejvíce je stávka využívána ve strojírenské výrobě a zpracovatelském průmyslu, v menší míře i ve veřejné dopravě a školství.

(Pozn.: Pokud jde o australské investice v České republice, Skupina fondů vedených Mid Europa Partners prodala 100% podíl ve společnosti České Radiokomunikace (ČRa) za 574 miliónů eur (asi 14,3 miliardy korun) fondům vedeným australskou firmou Macquarie. ČRa zároveň vlastní podíl 39,2% v tuzemském mobilním operátoru T-Mobile.)

10. Očekávaný vývoj v teritoriu

10.1. Významné události v následujícím roce a jejich dopady na ekonomickou sféru země

Světovou finanční a ekonomickou krizi přestála Austrálie poklesem růstu hospodářství pouze v jediném čtvrtletí. Bezprostředně po krizi se navíc ve světě prudce zvýšila poptávka po surovinách provázená růstem jejich cen, což se v Austrálii stalo příčinou nebývalého rozvoje těžebního průmyslu, potažmo celé ekonomiky. Původní výhled deficitních rozpočtů byl revidován a v černých číslech má skončit již státní rozpočet finančního roku 2012/13.

Po neúspěšných pokusech o uzavření obchodního kola jednání z Doha v rámci WTO se začala Austrálie intenzivněji věnovat uzavírání bilaterálních, případně regionálních dohod o volném obchodu. Austrálie si uvědomuje svou budoucnost v tzv. asijském století a připravuje se využít svou šanci. Bilaterálně zintenzivňuje styky např. s Indií, Čínou a Indonésií.

10.2. Trendy, vstup země do mezinárodních uskupení, přijetí nových zákonů, daní apod.

V oblasti zahraničněpolitické lze – kromě udržování strategického spojení s USA - očekávat další snahu Austrálie o upevnění vztahů zejména s asijskými sousedy. Austrálie se připravuje na tzv. asijské století. Hlavní prioritou obchodní politiky vlády v oblasti mezinárodního obchodu bude její další multilaterální směřování. V praxi to znamená, že bude vláda J. Gillardové prosazovat postupné dokončování jednání dohod o volném obchodu a posuny v jednání v WTO.

Ve vnitřním pohledu na obchodní politiku se chce vláda zaměřit zejména na nízkou výkonnost exportu a posílit zaměření na zboží s vyšší přidanou hodnotou. Plánováno je zefektivnění sektoru služeb, který i přesto, že se na tvorbě HDP podílí z více než 70%, tvoří pouze 21% australského vývozu.

Priority Austrálie pro jednání zemí G20 byly zaměřeny zejména na (i) posílení makroekonomického prostředí. To je na odstranění nezdravých aktiv bank (toxic assets), na možnost snazšího přístupu k úvěrům, na zavedení stimulačních opatření v globálním rozsahu a na podporu rozvoje světového obchodu včetně zamezení nárůstu protekcionistických opatření. Dále byla australské priority zaměřeny na (ii) reformu Mezinárodního měnového fondu (MMF) ve smyslu zvýšení jeho schopnosti poskytovat úvěry (alespoň na dvojnásobek), ve smyslu jejich snadnějšího a efektivnějšího čerpání a ve smyslu vybudování systému včasného varování před globálními finančními poruchami. V neposlední řadě směřovalo úsilí Austrálie k prosazení efektivní reformy finančního sektoru cestou posílení regulačních opatření a posílení mezinárodní spolupráce v tomto ohledu.

Vládě premiérky Gillardové se na podzim 2011 podařilo schválit zákon o uhlíkové dani, který nabyde platnosti 1. července 2012. Pevná cena za povolenky zůstane v platnosti do zavedení plného systému ETS, kdy bude cenu povolenek určovat již pouze trh. Přechodné období má trvat tři roky, obchod s emisními povolenkami by měl začít platit v roce 2015. Tato daň je velmi nepopulární a opoziční lídr T. Abbott slibuje její zrušení, až se dostane Liberální strana k moci. Jistá forma kompenzací by měla být po zavedení tohoto opatření vyplácena domácnostem a některým firmám. Kompenzace budou vypláceny zpočátku pravděpodobně také největším emitentům uhlíkových zplodin.

Vláda premiérky Gillardové se také snaží o zavedení těžební daně, zatím však naráží na velmi silnou těžářskou lobby.

10.3. Nové možnosti pro český export či jinou ekonomickou spolupráci s ČR

Austrálie je významným dovozcem průmyslových materiálů, strojů, energetických zařízení, průmyslových technologií a dopravních zařízení. Australské firmy mají zájem na převodech vyspělých technologií, know-how a licencí oběma směry a neexistují praktické bariéry, které by tomu bránily. V posledním desetiletí se na principu přenosu technologií výrazně urychlil např. australský vývoj v oblasti počítačového softwaru, letecké techniky, telekomunikací, elektronického zařízení, elektrického zařízení a strojů, vědeckých přístrojů, zdravotnické techniky, farmaceutických a veterinárních výrobků.

Hlavní oblastí obchodních příležitostí pro české podniky jsou i nadále strojírenské výrobky, dopravní zařízení a jejich komponenty zejména do těžebního průmyslu. Vysokou šanci na úspěch mají také terénní nákladní automobily, zemědělská mechanizace, stejně jako lehká dopravní letadla nebo letecké komponenty. Další příležitostí jsou dodávky komponentů pro automobilový průmysl, i když se v současnosti potýká s velkou mezinárodní konkurencí. Vše, co je nové, moderní, inovativní, zajímavě designově řešené, má v Austrálii šanci na úspěch.

Účast na vybraných projektech je možná na základě vytváření strategických vazeb s vybranými místními dodavateli nebo inženýrskými firmami. U některých projektů je třeba zvažovat kapitálovou účast nebo spoluúčast na financování. Firmy s referencemi dodávek na vyspělé světové trhy (především USA, Japonsko, EU) mají reálnou možnost uplatnění na australském trhu.

Austrálie průběžně posiluje výdaje na obranu. Důvodem je zejména působení australských jednotek v Iráku a Afghánistánu, rostoucí vojenský potenciál Číny, ochrana státních hranic, boj proti terorismu a problém ilegální imigrace. Canberra plánuje vynaložit 278 mld. AUD během příštích 20 let zejména na obnovu ponorek, námořních bitevních lodí nebo na nákup letounů. Ministerstvo obrany už vypisuje tendry pro materiální zajištění těchto záměrů. Sledováním vývoje v této oblasti se naskytá možnost českým exportérům uplatnit se na tomto lukrativním trhu. Jednou z možností by mohlo být využití technologie a know-how v oblastech, které dosáhly uznání v rámci našeho členství v NATO, např. nabídkou prostředků chemické obrany či systému polních nemocnic.